

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.

România, America și alte țări străine 11 cor. anual.

Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primească la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un ștr. petiț. prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Scoala și Familia.

„Poporul cel mai în-destulit și fericit e acela, care știe preții mai mult școala”.

Izvorul de bunăstare și fericire a tuturor popoarelor este școala. Ea ne face să înțelegem mai bine rostul și chemarea noastră pe acest pământ, arătându-ne mijloacele prin cari ne putem asigura un trai mai liniștit și fericit.

Popoarele cele mai culte și puternice sunt acelea, cari au școlile cele mai bune. La ce grad de mărire și bunăstare au ajuns națiunile, cari au știut înțelege și preții în deajuns școala! Exemple vii ne sunt toți frații noștri de aceeași vișă romană în frunte cu Francezii, apoi Germanii, Englezii, ba chiar și popoare mai mici ca noi, cum sunt Danzii, Svedienii ș. a. Iar ca să nu mergem departe, să privim aici la noi acasă. Cu cât stau mai bine decât noi oaspeții noștri sași!

Durere însă, că poporul nostru încă nici astăzi nu vrea să asculte de glasul blând și chemător al școlii. El și astăzi încă o privește drept sarcină, pe care nu vrea să o supoarte. La toate eforturile de a-l face să înțeleagă școala și rostul ei în viață, îi răspunde: „D'apoi că doară cum am trăit eu și tata și el a trăi, că știu, că n'am să fac din el nici popă, nici dascăl”.

Eră un timp, când numai ceice aveau fericirea de a se naște din părinți nobili și avuți aveau dreptul de a cerceta școala. Astăzi însă deopotrivă: nobil nenobil, bogat și sărac, băeți și fete, cu toții avem dreptul să ne adăpăm la izvorul ei binefăcător. De școală se împărtășesc astăzi chiar și mușii, surzii și orbii. Tuturor școala le întinde ajutor și întărire.

Cu tot dreptul a putut zice un mare învățat: „Bogații neștiutori de carte sunt niște porci ingrășați cu tărăță. Săracii fără școală sunt niște azini osândiți a purta sarcinile altora. Iar cel frumos, însă neînvațat, e o teacă de aur, în care este ascunsă o sabie de plumb”.

Pentru că școala să-și poată ajunge scopul ei, are lipsă de ajutorul și sprijinul familiei. Legătura dintre școală și familie e temelie cea mai solidă, pe care putem ridica mărețul edificiu al culturii.

Bine să ne însemnăm, că scopul școlii nu e numai acela, de a da elevului cunoștințele de lipsă în viață ale scrisului, cetitului și ale socotitului, ci ea are să-i arete și calea, pe care să le poată folosi spre fericirea sa proprie și spre binele so-

cietății, al cărei membri suntem cu toții. Școala are să-i cultiveze și nobilizeze și inima, să-l facă om cu frica lui Dumnezeu, să-i sâdească în inimă dragostea sfântă față de biserică, față de neam și față de deaproapele, căci: știința fără frica lui Dumnezeu mai mult strică decât folosește. Un grăunte de bunăstare mai mult prețuește decât un cântar (o maje) de știință și o picătură de iubire mai mult decât o mare de știință!

Inima băiatului tânăr e ca o tăbliță de ceară, pe care ușor se întipăresc toate moravurile bune sau rele. Incepeți de timpuriu, încă de când băiatul începe a da primele semne de înțelegere, a pune temelia întregii bunăstări și fericiri, prin o creștere bună, căci comoara cea mai scumpă a părinților sunt fiii lor. Ei sunt oglinda părinților. Nu uitați, că cu timpul inima băiatului se învârtosează, și nu va mai primi nici sfaturile și povețele, nici înfruntările și dojenele voastre părintești.

Din cele de mai înainte vedem, că creșterea din școală nu se poate despărți nici decum de creșterea din casa părintească, ci ea, școala semănțele bune ale creșterii din casa părintească le nutrește și desvoaltă mai departe, iar pe cele rele le delătură întocmai cum grădinarul bun plivește buruienile dintre flori. Noi învățătorii facem foarte mult, dacă grijim ca creșterea bună din casa părintească să nu se zădărnicească, sau dacă continuăm lucrarea începută de voi; însă cecece voi nu ați făcut la timpul său, numai cu mare greu, ori poate chiar de loc nu se va mai putea face.

Aceea cu ce voim să înzestram pe om pentru folosul întregii sale vieți, trebuie să-i sădim băiatului încă în casa părintească, care e întâia școală. Întăiul învățător aici are să fie însăși mama.

Datorința cea dintâi și cea mai sfântă a unei mame e: creșterea copiilor ei. O chemare mai sfântă, mai nobilă și mai înălțătoare ca a unei mame nu există. Copilul va fi bun sau rău, ascultător sau îndărătnic, îndurător sau crud (nemilos), după cum va fi mama, căci ea deodată cu laptele ei străplântă în inima lui semințele, din cari mai târziu ea și băiatul ei vor culege fructele îndestulării și ale fericirii, sau ale căinței și năcazului. O mamă bună prețuește mai mult decât o mie de tătâni. Când pronunțăm (spunem) numele acesta: „mamă”, par'că simțim o plăcere în noi. Nu poți să te gândești la o mamă, fără să te simți înduioșat până la lacrimi.

Un mare învățat zise: „Lumea întreagă așa va fi, după cum e sufletul mamei; dacă toate mamele și-ar cunoaște

chemarea lor sublimă, pe pământ n'ar mai fi atâta durere și amar!!

Cât de mult cinsteau și strămoșii noștri, romanii, pe mame se vede de acolo, că de se întâmpla, ca vr'un Rege să se întâlnească cu vre-o femeie binecuvântată, Regele cu întreagă suita (oamenii de lângă el) să da întâietate și onoare femeii ferindu-i-se din cale, de ar fi fost aceea milar și o sclavă.

Pe mamă a înzestrat-o Dumnezeu cu arma cea mai puternică de cucerire cu: iubirea, care e sufletul de viață a vieții ei. Impodobită cu iubirea ca cu un vestmânt de mireasă a trimis-o Dumnezeu pe femeie în lume, ca să-și poată împlini chemarea sa.

Mamelor! deșteptați și desvoltați în inimile fiilor și ficelor voastre: iubirea de adevăr și de dreptate. Iar acum când neamul nostru trăiește timpuri atât de grele, sădiți-le în inimă dragostea față de limba noastră, care „e duce ca un fagur de miere”, și despre care cântă poetul: „o altă limbă mai frumoasă ca ea nu găsim”. Plantați în inimile copiilor voștri iubirea! Însă nu prin cumpărarea de zaharicale (dulcețuri) și alte lucruri stricacioase lor, ci arătați-le-o aceasta prin priviri și vorbe desmerdătoare. Părinților! învățați copii voștri a iubi, și atunci nu veți avea lipsă de cele zece porunci. Cu deosebire însă puneți mai mult preț pe creșterea ficelor voastre, cari la timpul lor vor avea să devină și ele mame.

Iată ce zice un mare pedagog (crescător): „Fetele sunt ca florile de măr, albe și fragede, de pe cari nu este iertat a șterge mușegaiul cu mâna, ci cu o perie fină. Fetele se asemănă cu mărgăritarele, pe cari le prețuim cu atât mai mult, cu cât sunt mai albe (mai nevinovate)”.

Șonfalău, 1912.

Vasile Abușian
învățător.

Legea electorală. Prim-ministrul Lukács a cerut ministrului de interne să se apuce de alcătuirea proiectului (planului) de lege electorală. Oficiul de statistică a prelucrat toate datele, pe al căror temelie să poată ticlui o lege cât se poate de ungurească, adică nedreaptă.

Nu s'a isprăvit încă cu maghiarizarea numelor de comune. Ministrul de interne a publicat nu de mult ordinațiunea, prin care se maghiarizează în mod oficial numele comunelor din comitatul Bistrița-Năsăud. Numele oficiale rămân cele maghiare, cu toată că acolo nu sunt Maghiari. La câteva comune li s'au schimbat

chiar și cele maghiare mai vechi. Pentru ce, se poate vedea din o singură pildă: la *Roman-Budak*, îi zic *Felső-Budak*.

Românii se vor feri și de-aici înainte a întrebuița numirile străine, fie vechi, fie nouă, fie când sunt între ei, fie față de străini.

Băncile din Transilvania pentru scopuri culturale și de binefacere. Societatea săculească din Brașov a publicat o statistică, din care se vede, că cele 142 de bănci *maghiare* (și *jidane*) din Ardeal au dat până acum aproape *1 și jumătate* la sută din câștigul lor pentru scopuri de binefacere și culturale, cele *97 românești* *5 și un pătrar*, iar cele *săsești* *10 și jumătate!*

Cele maghiare pot să nu dea nimic, căci pentru ajutorarea naționalității maghiare dă statul înzecit cât dă Românii, cari chiar și după statistica mincinoasă a guvernului din Pesta sunt în Ardeal înc'odată atâția câți Unguri și Săcui. Noi ar trebui să luăm pildă dela Sași, cari cu toatecă au țărani, precum și meseriași și negustori mai bogați, totuși dau din venitul băncilor lor aproape înc'odată atâta cât Românii pentru scopuri de cultură și binefacere.

Până când nu ne vom avânta toți, mari și mici, la jertfe tot mai mari pentru cultura noastră națională, nu prea e nădejde de biruință nici pe terenul politic, căci numai celce jertfește, câștigă.

Tisza vorbește. Marele haham al oligarhiei (magnaților) maghiare a adresat alegătorilor săi din Arad o scrisoare, în care îi asigură, că tot ce a făcut ca președinte al dietei a făcut pe cale legiuită. Regulamentul cel nou al dietei e cu mult mai blând decât ar fi fost cel dorit de Andrassy și Justh, când eră coaliția (Wekerle-Andrassy-Apponyi-Kossuth) la putere. Legile militare le-a votat cu poliția, ceace nu e în contra legilor (?). Spune apoi, că el lucrează numai pentru patrie (?).

Da, pentru patrie, numai cât membri ai patriei sunt pentru el numai nemeșii cei mari. Poporul e bun pentru dări și armată.

Lege electorală deosebită pentru Ardeal. Gazeta socialistilor *Népszava* spune, că pentru Ardeal e vorba să se facă o lege electorală deosebită. Guvernul se teme de Românii, cari au majoritatea în Ardeal.

Deie-ne *autonomia Ardealului*, cum pretindem și în programul nostru național! Atunci nu mai are trebuință să-și bată capul cu legi pentru Ardealul nostru românesc acum și în vecii vecilor.

Minciuna cu limba „statului“. Strădania cea mare a guvernelor din Pesta a fost și este să răpească limba naționalității lor și în schimb să le silească să vorbească o limbă străină, limba maghiară. E adevarat, că la toate naționalitățile se găsesec câteva mii de ticăloși, cari și-au pierdut limba. Perderea aceasta s'a întâmplat însă înainte de dualism, din pricina mai ales, că acei nenorociți au fost despărțiți de trupul națiunii lor prin comune locuite de un neam străin. Cât de puțin s'a răspândit limba maghiară între popdară s'a văzut și luna trecută, când arhiducele Carol Francisc Iosif a făcut o plimbare în auto-

mobil în partea de meaznoapte-răsărit a Ungariei, printre Slovaci, Ruteni și Jidani. Arhiducele a vorbit de multe ori cu săteni, dar de câteori îi întrebă ceva ungurește, aceia dau din umeri în semn, că nu știu ungurește. Astfel s'a putut convinge și arhiducele despre minciuna cea mare cu privire la răspândirea limbei maghiare.

Episcopia greco-catolică maghiară.

Gazetele noastre publică bula papală (hotărîrea Papei dela Roma), prin care se înființează episcopia gr.-cat. maghiarizatoare, a cărei reședință va fi în Haidu-Dorog, iar vicarul pentru comunele răpite dela arhidieceza Blajului va sta în Murăș-Oșorheiu. Atât episcopul, cât și vicarul vor fi doi Ruteni renegați.

Numărul comunelor răpite e de 157, și anume 74 rutene din diecezele rutene din Eperieș și Muncaciu, și 83 *române* din diecezele Orăzii-mari, Blajului și Gherlei (din aceasta numai 4). La început eră vorba să se răpească 104 comune românești. Numărul sufletelor e de 250 mii, dintre cari aproape 80 de mii Români, mulți dintre ei vorbind încă românește.

În bulă sunt înșirate toate comunele cu numele, așa că episcopul maghiar nu-și poate întinde puterea preste alte parohii, așa accasta bine înțeles numai până când se împotrivesc Papa.

Din fundațiunile episcopilor române nu se poate lua nimic pentru episcopia maghiară.

Să vedem acum, ce vor face frunțașii bisericelor noastre pentru a apăra de peire celelalte comune românești amenințate de maghiarizare.

Starea școalelor.

De multeori am avut prilejul să deplângem starea tristă a școalelor confesionale din *Bihor*. Nu e mirare, dacă ne aducem mereu aminte, că acolo stăpânește Tisza, cel mai mare dușman al luminării poporului nostru. O slugă credincioasă în nimicirea școalei române și-a găsit în Mangra, din nenorocire ajuns în fruntea vicariatului gr.-or. de Oradea mare. Iar bogăția cea mare a diecezei gr.-cat. se vede, că nu ajunge până la școale. Nu-i vorba, că și legea școlară a lui Apponyi a fost anume croită pentru a face cu neputință viața școalelor noastre, dar unde e păstorul cu dragoste pentru turma lui, chiar nici legea aceasta nu poate produce pustiirile așteptate de guvernele din Budapesta.

Intr'o ședință din comitetul administrativ al comitatului Bihor, inspectorul școlar a raportat, că *în multe comune nu sunt școale de loc, în 18 comune din cercul Beiușului nu sunt nici bănci*, iar clădirile sunt așa de ticăloase, încât n'ar fi ertat să adăpostească nici vite. *Treizecișinouă* de parohii gr. or. au fost amenințate, că li se vor închide școalele, de nu vor îngriji mai bine de ele.

Nu ne putem însă mira prea mult, când cetim despre Bihor, că acolo sunt 90 la sută analfabeți (cari nu știu carte). Ne-o spune gazeta „Magyarország“, că în Ungaria 650 de mii de copii nu umblă la școală, pentru că — nu sunt școale. Numai în comitatul Peștei, locuit aproape întreg numai de Maghiari, rămân 47 de mii de copii de Ungur fără școală! Din cele vre-o

16 mii de comune din Ungaria, 4000 nu au școli publice. Nu e deci mirare, că poporul crește fără nici o cultură și se înecă în credințe deșerte. Pentru școale lipsesc banii, dar pentru alegeri guvernul lui Héderváry a putut cheltui 4 milioane și jumătate de coroane, operei (teatrului de cântări) din Budapesta îi dă 2 milioane pe an, iar pentru industria „maghiară“ cheltuiește 17 milioane, pe cari le papă Jidanii și străinii Iacomii veniți în Ungaria, pe când meseriași sunt pe cale să ajungă la sapă de lemn.

Stările acestea ticăloase se vor putea îndrepta numai prin votul universal, egal și secret, care va mătura cu mătură de foc din fruntea trebilor țării pe șarlatanii, cari o nenorocesc de atâta vreme.

Recunoștința față de învățători.

— Examenul Principelui Carol. —

În numărul trecut am înștiințat pe cetitorii noștri, că Principele Carol al României, care va avea să fie odată, cu voința lui Dumnezeu, rege al României, a dat în zilele de 26, 27, 28 și 29 Iunie examenul de absolvire (isprăvire) a liceului (gimnaziului de 8 clase). În fiecare zi a fost examinat timp de câte 4 ore și anume nu numai de profesorii lui, ci chiar și de Regele, care voia să vadă însuși cu deamăruntul, dacă Strănepotul Său are cunoștințe temeinice, mai ales în *limba și istoria română*.

După terminarea examenului, unul dintre profesori a ținut o vorbire, apoi a răspuns Regele mulțumind profesorilor și arătându-și cătră Principele bucuria pentru că L-a văzut desfășurând o muncă sânguitoare pentru a învăța bine. După ce a isprăvit, Regele L-a îmbrățișat pe Principele Carol, iar acesta, cerând voie dela Rege, a rostit o frumoasă vorbire, în care a zis, între altele, următoarele:

„... Dela D-Voastră am învățat multe din celece-Mi vor trebui în viață; dar M'ați învățat încă două lucruri, ce-Mi vor folosi și mai mult în viitor: *iubirea de grâu și iubirea de neam*.”

„Privindu-vă pe toți intruniți aici, împrejurul Meu, constat cu cea mai adâncă mâhnire, că lipsește unul, pe care nemiloasa moarte l-a răpit încă tânăr și verde din mijlocul nostru.

Ion Cionca*) a fost acela, care a început opera (lucru): D-Voastră sunteți acei cari ați dus-o la bun sfârșit. El a fost întâiul, care m'a făcut să simt frumusețile limbei noastre, el a fost primul, care, arătându-mi nenorocirile trecutului, m'a făcut să prețuiesc frumusețea zilelor de azi.

„O tu prea iubit dascăl! Primește astăzi prinusul Meu de recunoștință pentru adâncă iubire de țară, ca care M'ai însuflețit. Ție îți voi fi veșnic recunoscător, căci tu ai fost întâiul, care Mi-ai grăit de basmele și vitejiile Românilor...”

Acestea prea frumoase și mișcătoare cuvinte rostite de un viitor rege român, fie-ne îndemn de recunoștință față de cei ce se străduiesc pentru luminarea minții noastre, și fie-ne îndemn de-a ne iubi cu tot cugetul, cu toată inima și din tot sufletul *sfânt grăul nostru românesc și neamul nostru românesc*.

*) Ion Cionca a fost Român de-ai noștri din Hașag, comitatul Târnavi mari.

Dela „Asociațiune“.

Circulară

cătră Onoratele Direcțiuni ale despărțămintelor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“.

În circulara cu Nr. 1886 delă 10 Decembrie 1911, referitoare la Cursurile pentru analfabeți, am fost spus, între altele, și următoarele:

„— Pentru a răsplăti întrucâtva munca săvârșită, comitetul central a hotărât să împartă 10 premii de câte 50 coroane între acci preoți și învățători, cari, până la 1 Maiu 1912, vor dovedi prin direcțiunile despărțămintelor, că au instruit în scris și cetit mai mulți analfabeți în cursul iernii 1911/12“.

Iar în aliniatul ultim al circularii ce n'am adresat cu Nr. 1946 delă 25 Decembrie 1911, cu privire la prelegerile populare din despărțăminte, am fost luat următoarele dispoziții:

„Cele mai bune dintre prelegeri să se înainteze comitetului central, care le va censura prin organele sale și le va publica în revista „Transilvania“ sau în „Biblioteca populară a Asociațiunii“, ca prelegeri model. Cele mai bune prelegeri model din diferite ramuri Comitetul central le va premia cu câte 50 coroane.

Fiindcă până la data de față numai puține din Direcțiunile despărțămintelor noastre au satisfăcut acestor dispoziții, le rugăm cu toată insistența, pe cele în restanță, să binevoiască a prezenta comitetului central atât rapoartele, referitoare la cursurile pentru analfabeți, cât și eventualele prelegeri populare model, ce li s'ar fi prezentat spre scopul indicat.

La cererile pentru premiile puse în vedere pentru instruirea analfabeților să se arate în deosebi: 1. Cât timp au durat cursurile întocmite spre acest scop?; 2. Numele persoanelor, care au luat parte la aceste cursuri; 3. Rezultatele obținute.— Aceste împărțări să fie confirmate din partea directorului despărțământului, de care se ține comuna respectivă, și să se înainteze Biroului central al „Asociațiunii“ (Sibiu—Nagyseben, Str. Șaguna, Nr. 6), cel mult până în 15 August n. a. c.

Reclamăm de urgență aceste rapoarte, cu atât mai mult, pentru că despre rezul-

tatul cursurilor de analfabeți avem de a raporta adunării generale și pentru că în scopul ținerii acestora am fost distribuit, unde ni s'a cerut, circa 1000 ex. din Abecedarul de I. Bota.

Primiți, vă rugăm, asigurarea distinsei noastre stime.

Sibiu, în 19 Iulie 1912.

Andrei Bărseanu
prezident.

Dela „Fundațiunea pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria“.

Epitropia fundațională, întrunită în ședința sa din 15 Iulie a. c. a constatat respective a hotărât următoarele:

I. A constatat că fundațiunea s'a sporit în decursul semestrului prim al anului curent cu următoarele sume:

1. Interesele donațiunii Dr. I. Mihu.	K 1.089,02
2. Diverse contribuiri dela particulari	„ 231,54
3. Venite din conferențe publice	„ 1.601,80
4. Donațiuni dela corporațiuni	„ 75,—
5. O acțiune de bancă dela un abonim	„ 100,—
6. Donațiuni de bănci	„ 3.409,44
7. Diverse interese de depuneri	„ 39,75

Total K 5.926,55

Starea fundațiunii la 30 Iunie a. c. este:

1. Donațiunea Dr. Ioan Mihu	K 26.534,42
2. Donațiuni diverse	„ 5.135,87

Total K 31.670,29

II. A constatat mai departe că din semestrul trecut are să se mai transpună fundațiunii:

1. Venitul conferenței dlui Dr. V. Onișor, Cluj.
2. Venitul conferenței dlui Dr. V. Braniște, Caransebeș.
3. Venitul broșurei „Misiunea Episcopilor Adamovici și Bob“ de Dr. Ioan Lupăș.

După informațiunile primite venitele acestea trec preste suma de cor. 1000.

III. S'a decis ca și în jumătatea a doua a anului acesta să se continue cu stăruință augmentarea (înmulțirea) fundațiunii prin conferențe, reprezentațiuni etc., în care scop Epitropia se va adresa la diferiți particulari și corporațiuni să ia inițiative de lipsă în scopul numit.

IV. Dl Dr. Valeriu Braniște a fost încredințat să facă pașii de lipsă ca și sumele adunate odinioară de „Gazeta Transilvaniei“ și „Tribuna“ pentru ziaristi să

fie transpuse la fundațiune. Având în vedere că suma adunată prin „Gazeta Transilvaniei“ e o sumă mai mare și cu considerare la meritele fericitului Dr. Aur. Mușănu, suma din chestiune s'a decis să se administreze și augmenteze sub numele acestuia.

V. Având în vedere necesitatea imperioasă ca fundațiunea să ajungă cât mai curând suma de cor. 50,000 cu care să se poată inactiva, și având în vedere că desigur se vor afla și filantropi cari să contribuie și cu sume mai mari în favorul fundațiunii, s'a decis ca sumele donate de cel puțin cor. 5000 să se administreze și augmenteze separat sub numele donatorilor respectivi.

VI. S'a decis să se lucreze un regulament prin care să se normeze modalitățile de ajutorare din fundațiune și s'au rezolvit diverse chestiuni administrative.

Sibiu, la 16 Iulie 1912.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Făgăraș și-a ținut adunarea în Drăguș. Subdirectorul despărțământului, dl Dr. T. Popescu din Făgăraș, arată în vorbirea de deschidere însemnătatea cea mare culturală a Asociațiunii. Părintele Solomon Făgărașan a ținut o conferență frunoză despre urmările rele ale beției, mai ales de rachiu. Cu acest prilej s'au împărțit 5 premii pentru grădini de legumi, cari au fost mai bine cultivate. Comisiunea însărcinată cu împărțirea premiilor a cercetat 24 de grădini. Mai bine lucrate au fost grădina d-nei preotese Făgărașan și a doamnei învățătoare Jurcovan, dar dlor au renunțat la premii, așa că acestea au fost împărțite la următoarele femei harnice din comună: 1. Ana Vrânceanu premiu de 25 cor.; 2. Sofia Sam. Codrea, premiu de 20 cor.; 3. Rafira Petru Tatar, premiu de 15 cor.; 4. Maria Dumitru Tatar, premiu de 10 cor și 5. Sofia Adam Halmaghi, premiu de 5 cor.

S'au înscris 5 membri din Viștea-de-jos și 6 din Drăguș, între aceștia biserica gr.-or., Însotirea de credit și Consumul, cu câte 10 cor., și un singur membru ajutor cu 2 cor.

Gu paloșul.

30

Moște vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

XIII.

In care Ștefan Stroici află lucruri de seamă pentru el.

După ce puse mai multe întrebări asupra Păunașului Codrilor, Ștefan zise de odată:

— Mi s'a zis de cătră un oștean de aicea, în dimineața zilei în care am fost rănit, că soția cavalerului de Wolkenstein este Româncă. În vremea războiului cu Tatarii, acum patru ani, am avut prilej să cunosc pe cei mai mulți din knezii de aicea. A cui fată este ea oare?

— Destul ai vorbit pentru astăzi, frule, zise Anselm fără a răspunde acestei în-

trebări. Acuma este vreme să dormi.

Tocmai atunci intră și Cavalerul Ulrich în odaie și călugărul, sculându-se, îi zise:

— Bolnavul nostru merge răpede spre bine dar s'a făcut din cale-afară vorbăreț. Numai decât trebuie să doarmă acuma. De aceia, fii-bun, Doamule Cavaler, de nu te lua în vorbă cu el, iar dacă ar vrea numai decât să vorbească, să nu răspunzi la întrebările lui.

— Fii pe pace Părinte, răspunse Cavalerul răsând, sunt oștean și știu să împlinesc orbește poroncile celor mai mari.

Părintele ieși, iar Ștefan, vrând nevrând, fu silit să tacă și, de urât, s'adoarmă. Trecură alte două zile, în timpul cărora puterile rănitului crescuseră văzând cu ochii, rana de la cap era aproape tămăduită, iar starea acelei dela coastă se îmbunătățise mult. Părintele Anselm după, ce îi legă rănile, spuse lui Ambrosie să iasă, se așeză pe scaun lângă pat și începând să vorbească cu glasul lui încet și blând:

— Mare este mulțămirea mea, fiule, că te văd în sfârșit ieșit din orice primejdie și îndreptându-te răpede spre o însănătoșire deplină. Cred că aș face rău dacă aș mai întârzia să-ți împărțesc niște vești ce știu, că au să-ți tulbure rău atât inima cât și mintea. Datoria mea de preot și de prieten al casei în care ne aflăm este să vorbesc; n'am făcut-o până acum căci, în slăbiciunea în care te aflai, orice sguđuire ți-ar fi putut primejdui zilele, dar astăzi, când ți-ai recăștigat puterile în mare parte, nu mai pot tăcea, căci aș pune în primejdie numele, liniștea, și viitorul unei ființe ce trebuie să ne fie scumpă la amândoi.

Ștefan se uită la el cu mirare.

În noaptea în care ți-ai recăștigat cunoștința n'ai visat...

— O, Doamne — strigă Ștefan, Maria trăește!

— Da, zise călugărul, Maria trăește...

— Oh! zise Ștefan, de ce m'ai amăgit? O asemenea veste mi-ar fi grăbit îndreptarea!

Despărțământul Buziaș (Bănat) și-a ținut adunarea în Sălăgeni. Țăranii români din comunele Sacoșul-unguresc, Hitiaș, Chevereșul-mare și Sârbova au venit la adunare conduși fiind de preoții și învățătorii lor. Directorul despărțământului părintele protopop *Ioan Pepa* deschide adunarea printr-o cuvântare, în care spune, că de trei ani nu s'a lucrat nimic în acest despărțământ, pentru că nu s'a găsit nimeni să țină conferențe populare. Văzând frumosul număr de Români adunați acum, nădăjduiește, că pe viitor va fi altminteri și îndeamnă cu totdinadinsul ca toți să îmbrățișeze cauza Asociațiunii, care e cauza culturii noastre naționale.

Di *I. Gheța*, absolvent de teologie, care a studiat în Germania întocmirea *to-vărășilor* de tot felul, arată prin o conferență înțeleasă de toată lumea, de ce însemnătate mare sunt tovarășii pentru înaintarea economică a unui popor.

Di *Petru Savii*, învățător, vorbește despre *Asociațiune*, arătând istoria înființării ei și munca desfășurată de ceice au condus-o și o conduc.

Di *Gheorghe Părvu*, învățător, ține o conferență despre *„Țăranii noștri și legăturile dintre ei și conducătorii lor firești, preoții și învățătorii”*. Invățăminte frumoase și pline de adevăr au fost cele spuse de di Părvu, cecece s'a văzut și de pe fețele ascultătorilor, orășeni și săteni.

La aceasta adunare s'au înscris 15 membri ordinari (cu 10 cor. la an) și 15 ajutători.

Ce scriu alte gazete?

„Unirea” (Blaj) despre *episcopia greco-maghiară*. Nu se poate crede, că acelaș Cap al bisericii (Papa dela Roma), care ne lauda pentru credința și fidelitatea noastră, în acelaș timp sa ne faca urgisită biserica și pe credincioșii ei să-i dea pradă unor umeltiri dusmanoase.

Nu se poate ca Scaunul papal să degradeze așa de mult biserica catolică, cât să o faca umcaltă în mâinile unor politicieni necinstiți, lucrând și din a sa parte la nimicirea unei națiuni, care a ținut totdeauna la acea biserică.

Nu se poate ca Scaunul papal să lipsească de jurisdicțiune pe trei episcopii, răpindu-le parolii fără sa-i întrebe și cin-

stindu-le diecezele după plăcul unor oameni fără de Dumnezeu.

Nu se poate ca urmașul Sfântului Petru să lucreze pentru răzvrătirea unui milion de credincioși, turburându-le pacea din biserică și împingându-i la fapte, ale căror urmări dezastruoase de pe acum se pot prevedea.

De aceea rugăm cu toată căldura pe Prea Sfințiii noștri Arhieri, cari și până acum și-au făcut datoria cu vrednicie, să grăbească a informă pe Sfântul Scaun de marea primejdie, în care aceasta enciclică (publicația episcopiei maghiare) a aruncat biserica românească unită și să-i atragă atențiunea, că nu se pot trece dela un rit la altul zeci de mii de credincioși, fără voia lor și fără măcar să fie întrebați, nici nu pot fi dați păstoririi unor străini și scoși din legăturile unor dieceze, în care s'au născut și au trăit îndestulați atâta timp.

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. În numărul trecut am dat știrea, că Italienii au isbutit să cuprindă o localitate însămnată, nu prea departe de țărmul mării. După știrile so-site în urmă, biruința aceasta a Italienilor va slăbi mult puterea ostirii turco-arabe. Localitatea eucerită, numita Misrata, eră o pedecă mare pentru debarcarea (coborirea din vapoară) Italienilor, căci acolo se gasia o intaritura puternică, unde se adăpostia dușmanul și navalia împotriva Italienilor. Trupele italiene s'au grăbit să intarească Misrata, așa ca venind Turcii și Arabii, aceștia după o luptă inversunată de șase ore au trebuit să se retraga. Italienii vor ocupa în curând și alte locuri întărite din lăuntru țării, așa că Turcilor și Arabilor le va fi tot mai greu să se apropie de țărmul mării.

Intr'aceea Enver-bey, sufletul trupelor turco-arabe, continuă să le inflăcăreze tot mai mult împotriva Italienilor, punându-le chiar să jure, ca mai bine vor peri toți, decât să sufere căderea Tripolitaniei sub stăpânirea italiana. Lucrul devine însă din zi în zi tot mai greu, pentru că dinspre mare nu mai capătă nici un ajutor, mai ales merinde și munițiune, iar dinspre Egipt inca le vine numai greu. Une-ori trupele turco-arabe suferă chiar foame. Nu e deci mirare, că săptămâna trecută s'au prezentat

la Roma, capitala Italiei, mai mulți fruntași arabi din Cirenaica (partea de răsărit a Tripolitaniei), ca să declare, că recunosc stăpânirea italiană.

Știri de pace încă se aud, dar guvernul turcesc ține una, că el nu vrea să lase Tripolitanian Italiaienilor, iar aceștia vreau să mai câștige câteva biruințe, pentru ca cu atât mai ușor să silească pe Turci la încheierea unei păci așa cum o dorește Italia.

Armata italiană a făcut până acum 1741 de prizoneri turci, între cari 88 de ofițeri.

Turcia. Starea lăuntrică a Turciei devine tot mai încurcată. *Albanezii* devin tot mai nesupuși și mereu se întâmplă ciocniri între ei și trupele turcești trimise împotriva lor. Adevărat, că până acum răsculații albanezi au fost mereu bătuți, cel puțin așa spun știrile din izvor turcesc, dar aceasta îi îndârjește tot mai tare, cu toate că guvernul a dat ordin să fie scoși drept bandiți, cum sunt cei greci și bulgari, cari trăiesc din jaf, și să fie omoriți fără milă. Împotriva acestei porunci au protestat și fruntașii albanezi, cari nu s'au răsculat, au protestat și deputații albanezi, ha chiar și fruntașii turci. Toți aceștia cer să se implinească dorințele naționale ale Albanezilor. Mahmut Șevchet-Pașa, cel care zicea anul trecut, că vrea să facă în Albania acecece fac guvernele ungurești cu naționalitățile, a trebuit să-și dea demisia (să se mulțumească) din postul de ministru de războiu, pentru că a trebuit să se convingă, că nici cu mijloacele barbare întrebuintate de guvernele ungurești nu se poate nimici un popor.

Răscoala din armata turcească se întinde tot mai mult și cuprinde și pe soldați. La început eră vorba mai mult de ofițeri nemulțumiți cu puterea prea mare a partidului june-turc, acum se vorbește de zeci de mii de soldați, cari indemnăți de ofițerii lor amenință guvernul. Răscoala nu mai e numai în garnizoana dela Monastir (oraș locuit în parte mare de Români), ci și în Salonic, apoi în orașul Smirna din Azia mică, unde soldații cer să fie duși împotriva Italienilor, sau dacă nu să fie lăsați acasă. În fața nemulțumirii, care se întinde tot mai mult, întreg guvernul turc, în care partidul june-turc aveă putere, și-a dat demisia.

— Știam, răspunse domol minoritul, că vestea cum că aceea pe care n'ai încetat s'o iubești trăește, ar face mult pentru a-ți grăbi îndreptarea, dar mă temeam că întregirea acestei vesti să nu te dee din nou pradă fierbintelei și aiurării. Nu te am amăgit, căci Maria pe care ai plâns-o până astăzi ca moartă este Maria, soția Cavalerului Albrecht de...

— Dumnezeuule, strigă Ștefan, am gasit-o numai pentru a o perde încă odată!

— Întăluirea voastră este fara indoială o nenorocire, urmă Anselm, căci are să redeștepte, poate mai vie, durerea de odinioară, făcându-te să induri pentru a doua oară chinurile ce fusese alinate de vreme.

— Dar ea, cum de și-a călcat jurămintele cătră mine, cum de m'a uitat și s'a învoit să fie a altuia?

— O, nu-ți face păcat învinovățind-o, nu știi cât a suferit și prin câte a trecut!

— Dar mi-a jurat, că nici odată nu va fi a altuia, este o femeie fără credință!

— Nu știi cum o nedreptățești prin

aceste bănueli. Te rog, aibi puțină răbdare și lasă-mă să te pun în cunoștința împrejurărilor care au silit-o să iee pe Cavalerul Albrecht de soț.

Văzând, că Ștefan, amețit de această știre cumplită tăcea, călugărul urmă:

— Ți-aduci aminte că te aflai la tatăl Mariii, la kneazul Orsat, la Orsătești pe Tutova, când se auzi, că Tătarii au năvălit în Țara Leșască și că de acolo se îndreaptă spre Țara Ungurească. Ți-ai părăsit pe loc logodnica, schimbând cu dânsa jurămintele de veșnică credință și iubire și te-ai întors în grabă, ajungând în Maramurăș odată cu păgânii. Luând parte la luptele ce s'au dat împotriva lor și în care au fost învinși. I-ai urmărit cu oastea Voievodului Latcu preste munți și ai luat parte la bătălia hotăritoare ce s'a dat pe malurile Siretului. Păgânii au fost zdrobiți cu desăvârșire, dar Dumneata ai fost lăsat greu rănit, ca mort, pe câmpul de bătălie. Tătarii învinși s'au împărțit în mai multe drâmbe, unii apucând în sus, alții în jos pe

Siret și Bârlad, pustiind tot în calea lor.

În oastea Voievodului era și cavalerul Albrecht de Wolkenstein, castelanul acestei Cetăți cu câțiva oșteni nemți și cu oameni de strinsură din satele închinat (supuse cavalerilor). El, îndată după bătălie, se puse cu vre-o cincizeci de călăreți în urmărirea dușmanilor, pe Bârlad. Era de mult prieten cu tatăl Mariei și când, seara, ajunse la porțile Bârladului, auzi că o parte din Tătari apucase pe Tutova, în sus. Cuprins de o presimțire rea, cu toată oboseala oamenilor și a cailor, se puse iar pe urma lor. Satele de-a lungul văii erau arse și o mulțime de trupuri slujite de a nenorociților locuitori zăceau pe drumuri.

În revărsatul zorilor era în Orsătești și, pe locul unde fusese satul, găseă niște grămezi de dărământuri aprinse, casa kneazului în flacări, trupul lui și acele ale slugilor împrăștiute prin curte. Un om scăpat prin minune de urgia păgânilor, văzând oșteni creștini, ieși din ascunzătoare și povesti cum Tătarii năvăliseră fără de

Literatură și știință

Ispită.

Am iubit doi ochi ca noaptea
Și-un păr negru ca păcatul,
Pentru cari luam de-alungul
In o zi de cinci ori satul.

Dar m'a înșelat stăpâna
Ochilor și m'a lăsat,
Și abia, abia uitarea,
Rana grea o-a vindecat.

Acum mi-a ieșit în cale
O blondină, ochi căprui,
Și mi-e frică ca de moarte
Inima să i-o descui:

I-aș deschide-o, dar mi-e teamă,
Că și asta-i mincinoasă;
Aș lăsa-o să se ducă,
Nu mă 'ndur că-i prea frumoasă.

Petru O. Orlățanu.

Nebunul.

De Alex. Țințariu.

Vreme de două zile a privit grămada
de ruine, lăsată de îngrozitorul foc, care
i-a nimicit căsuța, singurul lui avut. Apoi
cu capul căzut pe piept, cu fața galbină
ca ceara, cu ochii închiegați în sânge, a în-
ceput să fugă, ca și când ar fi fost alun-
gat de duhuri rele, necurate.

Sătenii, cu milă se uitau în urma fuga-
rului Stefan Negru.

Bietul om a rămas lipit pământului
de sărac, a rămas fără adăpost, numai cu
sufletul în oase, și cu o nemărginită și
omoritoare durere în inimă.

Cerul nu osândește așa de greu, pe
mulți răufăcători și păcătoși, cum l'au
osândit pe el, om pacinic și creștin ade-
vărat.

Stefan s'ar fi împăcat cu aceia, că i-a
ars căsuța, dacă necruțătoarele flăcări ale
focului nu ar fi stâns lumina vieții la două
ființe, lui atât de scumpe și de dragi, pen-
tru a căror fericire și-ar fi jertfit până
și viața.

Ileana, credincioasa și iubitoarea lui
nevastă, împreună cu Tudorică, copilașul

lor de un an de zile, încă au pierit în
flăcări.

Moartea e îngrozitoare și în cele mai
strălucite palate; cum e ea însă într'o că-
suță scundă, dela marginea unui sat, atunci
când căsuța, cu acoperișul de trestie, e cu-
prinsă până în temelie de flăcări nebune,
cari cu nemărginită ură, cu nesaț sălbatic,
nimicesc tot, fără ca să se oprească vreme
de două-trei clipite, ca să cruțe viața la o
mamă, care îngrozită de durere și groază
își strânge la piept copilașul ei scump și
dulce și fără ca cineva să audă strigătele
ei după ajutor?...

Stefan nu și-a cunoscut părinții. Ma-
mă-sa a murit de mult, când el încă nu
a 'mplinit un an de zile. După moartea
mamei sale, tatăl-său s'a dat băuturii. Ziua
și noaptea numai în birturi era. Sfârșitul
acestei rătăcirii a fost, că în scurtă vreme,
a rămas numai cu cărja de cerșetor. Mo-
șioara lui a ajuns în mâinile unui Jidov,
crâjmarul satului.

Jidovul, văzându-se stăpân pe mo-
șioara creștinului, a închis ușa înaintea lui
Ion Negru, care apoi, numai el știind
greutatea gândurilor de 'cari a fost fră-
mântat, a fugit din sat, a pribegit în lume,
fără ca să spună o singură vorbă la cineva.

Stefan a rămas pe drumuri. Dumnezeu
știe ce s'ar fi ales din bietul orfan, dacă
unchiului său nu i s'ar fi făcut milă de
el, luându-l în casa lui.

Când unchiul lui Stefan a spus ace-
stua soarta lui Ion Negru, orfanul a plâns
cu durere. S'a crezut de cel mai nenorocit
copil din lume. Prietenii lui de joc, copiii
vecinilor au părinți, frațiori și sorioare,
numai el nu are pe nimeni, numai el e sin-
gur în lume.

Când Stefan a împlinit patrusprezece
ani a trebuit să părăsească casa binefăcăto-
rului său, ca de acum înainte singur să
își câștige pâinea de toate zilele. L'ar fi
fi mai ținut George Negru în casa lui, dar
și el e om sărac, apoi are șase copii.

Stefan a mers la un bogătan din sat,
un creștin bun, unde a slujit vreme de șase
ani. Murindu-i apoi stăpânul, nu a putut să
rămână la feciorul celui mort, care era om
răutăcios și răzbuțor.

A mers la alt stăpân. Cu banii cruțați
și-a cumpărat o căsuță. S'a însurat apoi
cu o fată din sat, cu Ileana Munteanului,

fată săracă, dar cinstită și harnică. Amân-
doi au muncit din greu, adunând în fiecare
zi câte un gologan.

La un an de zile dela împreunarea
lor, ceriul i-a făcut părtași de bucuria unui
copilaș. Stefan și Ileana acum erau și mai
fericiți. Zimbetul îngeresc a lui Tudorică
a deșteptat în ei dulcile fiori ale unei
nouă vieți mai fericite.

Intr'o zi Stefan a mers la oraș, unde
avea treabă. Orașul fiind în depărtare
mare, apoi fiind vreme de iarnă, numai
după două zile putea să se reîntoarcă
acasă.

Stefan, după ce și-a isprăvit treaba la
oraș, a plecat acasă.

Pe drum a întâlnit niște săteni, cari
i-au spus îngrozitoarea veste, că fără să
se știe din ce pricină, i-a ars căsuța,
iar sub ruinele ei au pierit și Tudorică și
Ileana.....

Stefan, vreme de mai multe ceasuri
a fugit fără întrerupere, lăsând în urmă-i
ruinele căsuței sale, în cari pentru totdea-
una e îngropată fericirea lui.

La o vreme oboseala l'a doborât la
pământ.

Dimineața a apărut în toată frumu-
sețea ei. Soarele, ca un glob de aur se
ridica pe cerul curat, iar miile de raze
sclipitoare au îmbrățișat tot pământul.

Niște raze se jucau pe desfigurata față
a lui Stefan, care ca deșteptat din somn,
vreme de o clipă, cu ochii sticloși s'a uitat
la soare, apoi a început să fugă, răcnind
înfricoșat:

— Foc!... Foc!... Lumea arde....
Stefan Negru a fost inebunit.

Unui aviator.

Aviator, te rog foarte,
Du pe soacra mea cu tine
In văzduh, sus între nori,
Doară s'a simți mai bine.
Căci aicea pe pământ,
Voia nu-i aflu de loc.
In ceruri la Domnul sfânt
Poate-a fi mai cu noroc.

Chimn.

veste în ziua din urmă, după căderea nopții
măcelăriseră bărbați, femei și copii, dând
pe urmă foc satului. Kneazul care abia
avusese vreme să se închidă în casă, încer-
case în zadar să se apere; Tătarii pătrun-
seseră în intru, ucisuseră pe kneaz și pe
slugile ce-l înconjurau și răpiseră pe fru-
moasa sa fiică Maria. După desăvârșirea
acestei lucrări de nimicire trecuse, preste
dealuri, în valea Similei. Albrecht, după o
scurtă odihnă, se puse iar în urmărirea
lor, străbătând valea Similei până la gura ei,
trecu apa Bârladului și-i urmări în valea
Kinezei; tocmai preste Prut îi ajunse. Pă-
gânii, mai mulți decât creștinii, se pregă-
tiră de luptă dar Cavalerul, văzând micul
număr al tovarășilor săi, se oprî pe loc și
trimise Tătariilor pe unul de ai lor care ră-
tăcise și fusese prins de creștini, cu însărci-
nare să ducă vorbă precum că el nu are
de gând să-i supere dacă ei primesc să
înapoieze teafără, pe fata kneazului Orsat
în schimbul unei răscumpărări bănești. Tă-
țarul se întoarse cu răspuns din partea

mărzacului că fata, fiind de o frumusețe
minunată, este menită să fie dusă hanului,
dar dacă Cavalerul primește să-i numere
o mie de zloți, el este gata să i-o lese.
Cavalerul fu silit să consimtă și se hotărî
ca Tătarii să ducă pe Maria dincolo de
Nistru și acolo să aștepte cu dânsa opt
zile sosirea banilor. Un oștean credincios
al lui Albrecht fu trimis să însoțească fata
spre a o păzi de orice necuviință, iar Tă-
tarii, din partea lor, trimiseră creștinilor
ca zălog pe fratele mărzacului și Cavalerul
se întoarse îndată la Bârlad. Cinstea lui
eră bine cunoscută de târgoveți, dar nu-
mai cu greu izbuti să adune banii și, por-
nind din nou, ajunse la Nistru unde Tătarii
primară banii și predară în mâinile lui, nu-
mai decât, pe Maria, teafără, dar adânc
zdruncinată atât de oboseală cât și de în-
tâmplările grozave la care fusese față.

Albrecht o duse la Bârlad în casa unui
negustor prieten lui și, acolo, biata fată
fu înștiințată de oameni, care te cunoș-
teau și se întorceau dela război, că ai că-

zut pe câmpul de bătaie și că au văzut cu
ochii cum te duceau la groapă.

— Și numai prin minune n'am fost
îngropat, întrerupse Ștefan. Numărul mor-
ților era atât de mare încât nu se mai do-
vedea cu săpatul gropilor și nevenindu-mi
încă rândul, vărul meu Bogdan puse vracii
(doctorii) să-mi mai cerceteze trupul, iar
aceștia mai găsiră încă semne de viață în
mine.

— Aceste se întâmplară, pe semne,
după plecarea Bârlădenilor, așa că ei adu-
seră Mariii numai știre despre moartea Du-
mitale, urmă călugărul. Pe când biata
fată, care acuma perduse tot ce-i era drag
pe lume, se luptă cu jalea-i cumplită, Ca-
valerul Albrecht se îngrijia ca cuvântul ce-l
dăduse negustorilor să fie ținut. Satul Or-
sătești fiind pustiit de oameni, turmele
kneazului fiind pierite și casa lui arsă,
nu-i mai rămânea Mariii nici o avere, el
trebuia acuma să despăgubească pe negu-
storiile care îl împrumutase cu banii răs-
cumpărării din mijloacele lui și era de-

Nenorocire în mine.

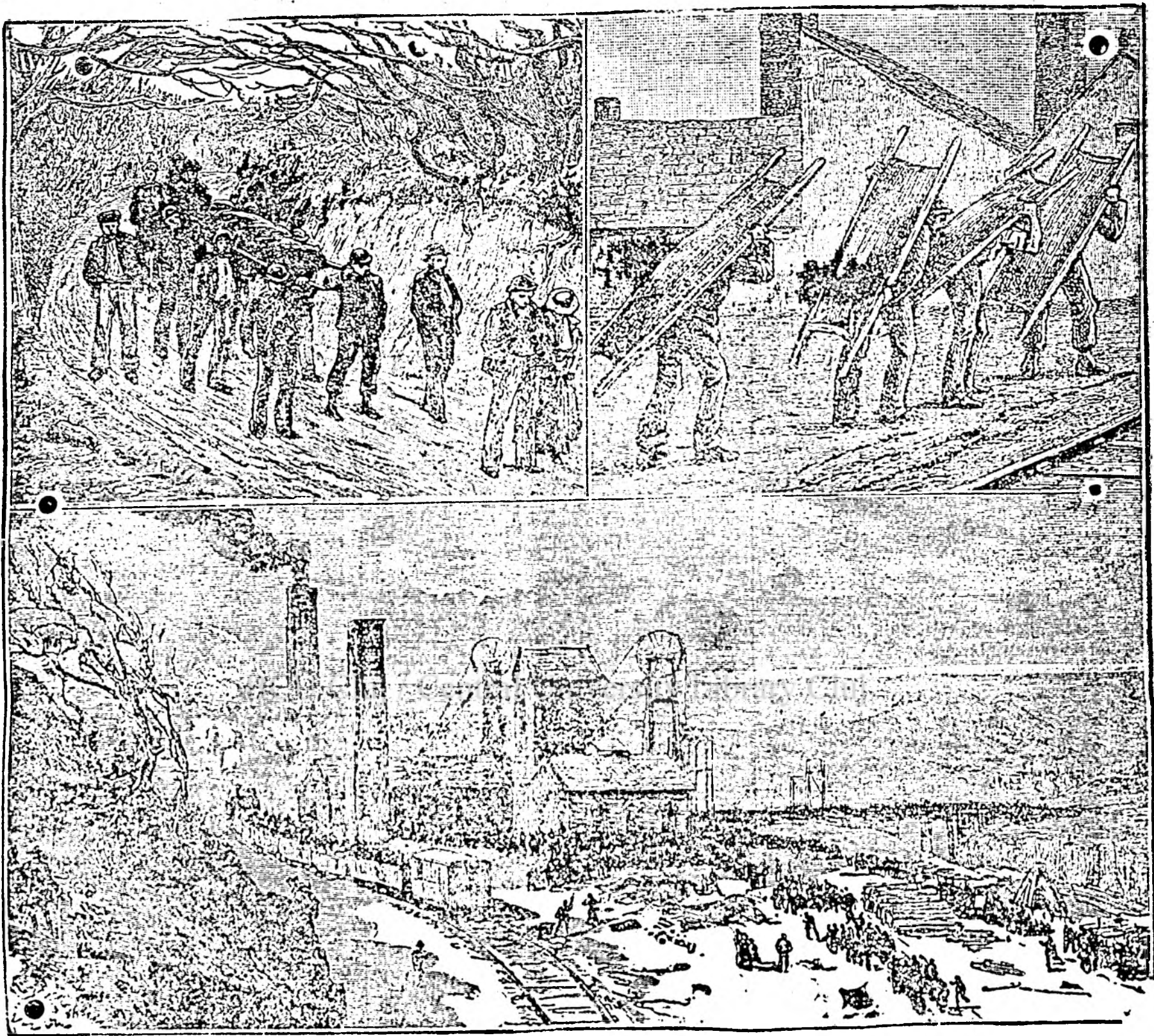
După cum am spus și în numărul trecut al foii noastre, o mare nenorocire s'a întâmplat zilele trecute în minele (băile) de cărbuni dela Daneby (Anglia). Numărul morților e aproape o sută.

Regele și regina Angliei, cari se aflau

în acele zile într'o călătorie în aceea parte a țării, auzind de catastrofă, au mers înșiși la fața locului, pentru a se interesa de cele întâmplate.

Chipul nostru de azi ne arată, în partea de sus, cum se scot afară din mine

corpurile oamenilor morți. În partea de jos se vede mulțimea, care stă adunată în fața întăriturilor pe unde intră lucrătorii în bae. Oamenii aceștia așteaptă cu toți știri asupra celor nenorociți.

parte de a fi om bogat. S'intoarse aici lăsând pe Maria în sâmba negustorului la care se afla, strînse puținii bani ce putu să-i adune și trimise cărți fraților lui, în țara nemțească, cerându-le să vândă micile ocini ce le avea acolo și să-i trimită de sârg (de grabă) prețul ce-l vor putea dobândi. Când, după cinci luni de așteptare, credinciosul trimis cu cărțile se întoarse, îi aduse de abia cinci sute de zloți căci numai atâtă se putuse prinde pe ocini. Cavalerul se duse la Bărlad și plăti șase sute de zloți din datorie, iar patru sute se tocni să-i plătească în patru ani, din veniturile lui de castelan (căpitan) al Cetății noastre.

Dar negustorul la care se afla Maria și soția lui murise și fata era amenințată să rămâie pe drumuri căci neamuri nu avea. Atunci Cavalerul, atât pentru a-i putea da un adăpost teafăr și cinsteș, cât și împins de simțirile deșteptate într'insul de frumusețea și de bunătatea Mariei, o rugă să-l primească de soț. Ce era să facă biata fată? Era singură în lume, fără părinți,

fară avere și te știa mort. Știa că Albrecht își jertfise tot avutul și se osândise la mai mulți ani de lipsă pentru a o mântui de soarta cumplită ce i se pregatea. Avea acuma prilej să răsplătească binele ce i-să făcuse jertfindu-și, la rândul ei, frumusețea și tinerețile pentru a mângăia și a lumina bătrânețile binefăcătorului ei. După ce îl puse în deplină cunoștință a logodnei și a iubirii voastre nevinovate, primii să-i fie soție, cerându-i numai să n'o silească să se lepede de legea în care să născuse. Trei ani au trecut acuma de când bătrânul meu prieten și-a adus tânăra nevastă în această cetate și de atunci nici cel mai mic nor n'a venit să tulbure cerul senin al căsniciei lor. Ea, înțelegând și prețuind marinimia și simțirile alese ce deosebesc pe soțul ei, își devărsă la rândul ei comorile sufletului pentru a-i înveseli și a-i infrumuseța viața. Și, pe lângă dânsul, noi toți căți trăim împrejurii, tot poporul care locuiește pe această vale, toți acei ce o cunosc, se încălzesc la razele ace-

stei bunătați. Nu este pe împrejur durere care să nu o aline, fericire la care să nu fi luat parte. Deși mijloacele lor sunt din cele mai restrinse, ea găsește chip să vie în ajutorul tuturor nevoieșilor și totdeauna e senină și voioasă. Pentru Albrecht orice dorință a ei este o poroncă, ori ce zice sau face este sfânt, dar ea nu știe ce este o toană femeiască și când cere, cere numai pentru alții.

(Va urma.)

„Foaia Poporului” cu numărul se află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânei — la Administrația foii, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare H. Frank, strada Ciocărdiei Nr. 36.

Localul de întrunire al Românilor din Sibiu și jur este *Restaurantul Brote*, pe promenada Bretter, unde se află mâncări și beuturi bune și ieftine.

Poezii populare.

Din Mărginime.

V.

Foaie verde ruptă 'n cinci,
E plin codrul de voinici,
La tot bradul patru-cinci.
Dar la bradul cel mai mare
Zace-un haiduc de lingoare
Cu mândruța la picioare:
— „Mor badiu meu ori te scoală,
Ori îmi dă și mie boală“.
— „Atunci mândro m'oi scula
Când tu mie îmi vei da
Mure negre din pădure,
Apă rece din Dunăre,
Sloi de ghiță din țarmure“.
— „Mure negre acum înflor,
Că nu-i luna lui cuptor,
Sloi de ghiță s'o topit,
Apă rece s'o 'ncălzit!“
— „Nu știi mândro ce să 'ncepi,
Mare ești puțin pricepi,
Mure negre 's ochii tăi,
Sloi de ghiță 's brațele
Apă rece-i gura ta!“

VI.

Frunză verde lemn uscat
Ascară 'n cas' am intrat
Cu sumanu 'mbăierat
Și negru de supărat,
Da măicuța m'o 'ntrebat:
— „Ce-mi ești fie supărat,
Ori te-o nins, ori te-o plouat?“
— „Nu m'o nins, nu m'o plouat,
Dar mândruța m'o lăsat“.
Frunză verde foi din crâng
Maica-mi pune să mănânc,
Lapte dulce cu păsat
Și-mi vorbește 'nduioșat:
„Nu te supăra băiete,
Că-i lumea plină de fete“.
Eu m'ai rău mă supărai
Și din gură cuvântai:
— „Mamă câmpu-i plin de flori,
Lumea-i plină de feciori,
Cerule încă-i plin de stele
Și mai mari și mărunțele,
Dar nici una nu-i ca luna
De mândră, de luminată,
Astfel nu-i pe lume fată,
Cum a fost mândruța mea“.

VII.

Mă duc la maica să plâng,
Maica 'mi pune să mănânc,
O felioară de pâne
Cu vre-o câteva masline.
Eu mănânc și mai rămâne.
Maica-mi știe inima
Că iubesc pe cineva.
Da eu cum să nu iubesc
Că și muntele că-i munte
Încă are doruri multe,
Și dealul pe care-l sui
Inverzește 'n vremea lui.

VIII.

Cucule cu peană murgă
Mută-ți cuibul dela strungă,
C'oi veni odată beat
Și-i găsi cuibul stricat.

La tulpina unui nuc
Cânt'un blăstămat de cuc.
Eu zic cucului să tacă,
Da el cântă de mă sacă.

Maria Cunțan.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 25 Iulie n.

Vlaicu la Lugoj.

După zborul dela Arad, Vlaicu a plecat la Lugoj, unde încă a zburat Dumineca trecută în 21 Iulie n.

În fața unei mulțimi de vr'o 6000 de oameni, vrednicul fiu al neamului nostru plutia în văzduh ca o pasăre măiastră, iar Bănățenii noștri, veniți la Lugoj din toate părțile, îl priveau cu drag.

Cu acest prilej au venit la Lugoj toți fruntașii români din partea locului, precum și foarte mulți țărani. Pentru Bănat înseamnă foarte mult a se strânge la olaltă la 6000 de persoane, mai cu seamă în anul acesta, când preste Bănat au dat atâtea furtuni și potopuri. Cu toate acestea au venit dela Caransebeș, Orșova, Timișoara, Panciova, Buziaș, Clacova, Vârșet, Radna, Ilia, precum și o mulțime de țărani de prin toate comunele din jurul Lugojului.

Vlaicu a zburat la Lugoj în aer 41 de minute, ridicându-se până la o înălțime de 400 metri, iar drumul cât a zburat el încoace și încolo în aer, în cele 41 minute, face la olaltă vre-o 75 de kilometri.

Când s'a dat jos, îndrăznețul aviator a fost aclamat furtunos de mulțime. În mijlocul unei bucurii de nedescris, o fetiță a dlui avocat Dr. G. Dobrin, îmbrăcată în costum național, a predat lui Vlaicu o frumoasă cunună de lauri de argint, pe care era scris: Lui Vlaicu, cuceritorul văzduhului, — Femeile române din Lugoj, 1912. Luni dimineața aviatorul nostru iubit a plecat preste Ilia la Hăbeș. Aici zboară Duminecă acum în 28 Iulie n. c.

Aviz. Aducem la cunoștința aceloră, cari încă n'au reînnoit abonamentul pe jumătatea a doua a anului, că din săptămâna aceasta încolo le oprim foaia.

Cine dorește a avea foaia și pe mai departe, binevoiască a trimite prețul abonamentului, care și așa e atât de ieftin, cum mai ieftin nici că se poate gândi, luând în considerare mărimea lui precum și aceea că în decursul timpului toate s'au scumpit.

Frații din Țară la noi. De câteva săptămâni încoace prin orașul nostru Sibiu vedem o seamă de persoane străine. Între acestea partea cea mai mare sunt frați de-ai noștri din România, cari vin cu dorul ca să vadă cum o ducem și cum trăim noi pe aici. Ei caută apoi să viziteze instituțiile noastre românești și tot ce e mai de seamă de văzut în Sibiu. Unii ne întreabă unde e catedrala (frații din România îi zic Mitropolia, ca la cea din București), alții întreabă unde e muzeul cel românesc (adecă al „Asociației“), iar cei cari cunosc mai bine stările politice dela noi întreabă de cimitirul unde e înmormântat George Barițiu, Dr. Ioan Rațiu și alți lupțători ai noștri.

Mai zilele trecute elevii dela liceul (gimnaziul) superior din Râmnicul-Sărat au vizitat, în frunte cu profesorii lor, mormântul răposatului Dr. Ioan Rațiu. Iar în aceste zile dl proprietar Georgescu și doamna din Pitești, au depus o frumoasă cunună de flori pe mormântul acestui vrednic luptător al Românilor și fost președinte al partidului național român.

Dar frumos. Dl D. Marinescu-Bragadiru din București a dăruit pentru cantina școlară din Brașov 600 lei.

† Iacob Macavei, vicarul gr.-cat. al Făgărașului, a încetat Vineri seara din viață în etate de 59 ani.

Asentările în comitatul Sibiului se vor ținea în zilele următoare: În cercul Mercurii la 12, 13, 14 și 16 August; al Sebeșului la 26, 27, 29 și 30 August; al Cisnădiei la 2, 3 și 4 Septembrie; al Norcricului la 9 și 10 Septembrie; în cercul Sibiului la 12, 13 și 14 Septembrie, iar în orașul Sibiu la 16, 17 și 18 Septembrie st. n.

Logodnă. Dl Dumitru I. Popa, candidat de preot din Săliște și d-soara Aurelia Muntean din Lipova — logodiți. — În schimbul anunțurilor obicinuite, logodnicii au dăruit 10 cor. pentru fondul ziariștilor români. — Sincere felicitări!

Uniformă nouă pentru elevii dela liceul român din Brașov. Direcțiunea vestește, că toți elevii din clasele a cincia până la a opta dela liceul român vor trebui să poarte uniformă și chipiu (șapcă) după modelul întocmit de direcțiune. Ceice au uniforma veche, o mai pot purta un an.

Examene anuale în Lugoj. Ni se scrie: În 8, 9 și 10 Iulie st. n. s'au ținut în Lugoj examenele anuale sub conducerea dlui protopop Dr. Gr. Popovici, pe lângă obținerea de rezultate foarte mulțumitoare. La ultimul examen ținut a treia zi, — era tocmai clasele IV, V și VI de băieți, conduse de învățătorul C. Liuba, — Prea Sfinția Sa, episcopul nostru Miron, care era în călătoria sa spre Toplița-Română într'o afacere familiară, — asistând la examen a pus potrivite întrebări elevilor, ca și acum 21 de ani, când era dascăl în Orăștie. P. S. Sa a dat frumoase povețe elevilor. A aprețiat apoi în mod binevoitor lucrurile de mână ale elevilor expuse în salele de învățământ, constatând cu bucurie, că în executarea lor se observă plastic și motive românești.

Vineri în ziua sfinților apostoli Petru și Pavel, după rugăciunea de mulțumită din biserică, tinerimea a fost condusă de corpul învățătoresc în sala cea mare a noului edificiu școlar, unde diaconul-învățător senior, dl George Joandrea, în numele corpului didactic și în fața numărului public asistent a ținut un însuflețitor discurs ocazional de încheiere, plin de învățături morale, pedagogice și educative, ce a emoționat inimile ascultătorilor.

Coresp.

Cal furat. La târgul dela Arpașul de jos din 6 Iulie st. n., în timp de noapte s'a furat un cal alui Dionisie Preda din Săliște. Semnele calului sunt: culoare neagră deschisă cu o pată mică albă în frunte și cu o pată sură deasupra coadei. Aflătorul va fi bine premiat.

Alt cerșitor bogat. În Marburg (Austria) a murit cerșitorul ungar Geza Narayaza. În locuința lui sărăcăcioasă s'au găsit 150 mii de coroane în aur, bancnote și hârtii de stat. De mult trăia numai din cerșit și nimeni nu bănuia, ce avere mare are.

O fundațiune pentru meseriași. Dl Ioan Vulcu, mare comerciant în Orăștie și soția d-sale, d-na Adelina, au făcut o fundațiune de *o mie de coroane* pentru Reuniunea meseriașilor români din Orăștie. Din venitul acestei fundațiuni se vor da ajutoare la învățacei meseriași.

Jertfă pentru școală și biserică. O pildă strălucită de jertfă pentru școală și biserică națională ne dau Sașii din Motișdorf (comitatul Târnavei mari). Cu toate că sunt numai 609 suflete, au cheltuit în timpul din urmă 23 mii de coroane pentru școală și casa parohială, afară de aceea plătesc pentru școală și biserică în fiecare an un *arunc de 4320 cor.*

Învățat englez la frații din Macedonia. Învățatul profesor dela universitatea engleză din Cambridge a petrecut trei ani dearândul în comuna românească Samarina din Epir (Turcia), unde a învățat așa de bine limba românească cum o vorbesc frații noștri din Turcia, încât crezi, că e Român. El cercetează multe sate românești de-acolo, căci vrea să scrie despre istoria și limba Românilor din Turcia.

Omorîți de mașina de treerat. În comuna Turkeve (Ungaria) fierarul Toth scotea în stradă o mașină de treerat, în care focul nu era stins. Abia eșise din curte, și cazanul mașinei explodează omorînd pe ferar și pe un țaran, și rănind pe alți zece foarte greu.

Împăratul Wilhelm și muncitorii. Copiii dela orașe mari sunt foarte lipsiți de aer curat, fiind casele foarte mari și dese, cu curți mici. Mai ales în casele, unde locuiește sărăcimea, lipsește și soarele. Afară de aceea sărăcia e mai grozavă în orașele mari, așa că sunt mulți copii, cari abia au o bucată de pâine pe zi. Nu e deci mirare, că la orașe vedem copiii, chiar și ai oamenilor cu stare bună, având fețe ofilite, mulți slabi și piperniciți. Împăratul Wilhelm al Germaniei a dat ordin să se construească lângă Marea-Baltică o casă frumoasă cu grădină mare. În casa aceasta se va adăposti, timp de 5-6 luni, în fiecare lună câte 150 de copii de-ai lucrătorilor dela orașe. Conducerea acestei case a primit-o d-soara Kirschner, fata fostului primar al Berlinului.

Sinucidere. În Vinda (Ghinda, comitatul Bistrița-Năsăud) s'a spânzurat un moș de 80 de ani de supărare, că i-a murit nevasta, bătrână și ea...

Carnea de câne. Măncarea de carne de câne se răspândește tot mai mult în Germania. Până acum erau cunoscuți ca prieteni mari ai câinii de câne Chinezii, cari îngrășe anume câni pentru a-i mânca apoi. Acum i-a apucat și pe Germani pofta după astfel de carne. Numai în Saxonia (un regat în Germania, dela Bohemia spre meazănoapte) s'au taiat în anul 1909 cincizeci de mii de câni. În Germania sunt măcelari, cari vând numai carne de câne.

Năpastă. În comuna Nevoies (comitatul Hunedoarii) și-a ținut despărțământul Asociațiunii adunarea. Oamenii, ca să-și arete dragostea, au primit pe oaspeți cu împușcături de treasc. O piuliță nu s'a aprins. Atunci țaranul Ion Muntean s'a plecat preste ea, să vadă ce e. În momentul acesta s'a descărcat treascul sfărâmând capul nenorocitului.

Tifosul (lingoarea) a isbugnit în orașul Muncaciu. Într'o singură zi au murit 7 oameni.

Manevrele cele mari. La manevrele cele mari din Ungaria de meazăzi vor lua parte trupe din următoarele corpuri de armată: Sibiu (din Transilvania), Timișoara (Bănatul), Budapesta (pusta) și Cașovia (partea de meazănoapte a Ungariei). Vor fi deci concentrate aproape 120 batalioane de infanterie, 95 escadroane de husari, 280 de tunuri și 150 secții de mitraileze (pușcă-tun). Se vor întrebuiți și multe baloane și aieroplane. După cum am mai spus, conducerea manevrelor e în mâinile Arhiducelui Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului.

„FOAIA POPORULUI“ cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țaranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
De acum până la Anul-nou	2 „ --
Pentru țările străine	11 „ anual

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cupaloșul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

O nouă ciocnire de trenuri s'a întâmplat la Denver, în Statele-Unite ale Americii-de-Nord. În urma acestei ciocniri au fost 13 morți și 25 răniți greu.

Latham, aviatorul, omorât de un bivol. Latham a fost unul dintre cei mai îndrăzneți aviatori (zburători) francezi. Trecea preste mare din Franța în Anglia și nici că-i păsă, precum nu-i păsă nici de vânturi, nici de depărtări. Adevărat, că era foarte bogat, așa că nu-i păsă, dacă se strică mașina, căci ușor își cumpără alta (el de altminteri nu inventase sau iscodise nici un aieroplan). Sătul de zboruri, s'a dus în pădurile Africii să vâneze feară. Aici a dat preste un bivol sălbatic. A împușcat în el, dar nu l-a nimerit. Bivolul s'a repezit la el, l-a luat în coarne, l-a aruncat în sus și după ce a căzut la pământ l-a zdrobit cu picioarele.

Regele Muntenegrului acuzat de lăcomie. Cel mai nou regat, al Muntenegrului, abia e cât un comitat mai mărișor dela noi, iar numărul locuitorilor e cu mult mai mic decât al Bucureștilor de pildă. Nu e deci mirare, că principele, acum regele Muntenegrului, a plecat la — cerșit, pentru că să-și poată susține cinstea de domnitor și să poată împacă trebuințele pentru armată ale țării lui. El primește ajutor anual dela Austria, dar mai mult dela Rusia. Aceasta din urmă i-a dat dela 1878 până la 1902 preste 100 milioane de coroane. După cum spun niște miniștri muntenegrini fugiți la Petersburg, pentru că s'au resvrătit contra regelui lor, acesta n'a întrebuițat banii pentru țară, ci i-a băgat în buzunar. Din cauza aceasta e mare zarvă la curtea împărătească din Petersburg, capitala Rusiei.

Poporațiunea Austriei. După recensământul dela 31 Decembrie 1910, în Austria sunt 27 milioane 963 mii 872 locuitori, adică aproape 28 milioane. Numărătoarea nu s'a făcut după limba maternă, ci după limba, pe care o vorbește fiecare mai mult. Astfel s'au aflat aproape 10 milioane Germani, 6 milioane și jumătate Cehi, aproape 5 milioane Poloni, 3 mil. și jumătate Ruteni, 1 milion și un pătrar Croați și Sloveni, 784 mii Italiani, 275,115 Români și 11 mii Maghiari (Români și Maghiari în Bucovina).

Un cocoș păzitor de curte. Unui țaran dintr'un sat de lângă Lübeck (Germania) îi fură cineva în fiecare dimineață ouăle ouate proaspăt de găinele lui. Vr'o pisică sau alt animal nu putea fi, căci i-se furau și alte lucruri. Și-a adus doi câni de curte, dar înzadar. Plângându-se într'o zi cumnatului său, acesta i-a împrumutat un cocoș mare și frumos, zicând, că să-l pună în cotețul, unde ouă găinile. Era vorba de un cocoș dresat (învățat) să sară în obrazul oricărui străin s'ar fi apropiat de el. În dimineața zilei următoare țaranul păgubaș a fost trezit de strigătele și vaietele unui om. Alergă iute afară, unde, în fața cotețului, găsi pe un om în luptă cu cocoșul, care-i făcuse cu ciocul câteva găuri în obraz și-l umpluse de sânge. Era un ticălos vestit de leneș, care-și luă ouăle pentru păpară din curțile oamenilor. Hoțul a fost dat pe mâna jandarmilor.

Unde te duc neamurile. Ioan Furnică din Brașov e un văduv de 65 de ani, pe care neamurile fostei lui neveste nu-l mai slăbiau cu cereri pentru împrumuturi de bani. Ca să se scape odată de cerșitoria rudelor, se pică într'o noapte cu ceara de sigilat pe pânțele, apoi eși în curte strigând, că l-au călcat tâlharii. A și venit poliția la fața locului, dar căutând urme prin curte, n'au putut găsi nimic, cu toate că era noroiu (tină), căci plouase. Luându-l de scurt, el a mărturisit, că singur și-a făcut rănile și a iscodit povestea cu tâlharii, cari l-ar fi jefuit de 2850 cor. A făcut asta, ca să scape de neamurile cerșitoare.

Ticăloșii din America. Oricât de multă ispravă zic Americanii că au făcut în industrie, oricât se laudă ei cu libertățile lor, nicăiri nu e atâta lume stricată chiar între judecători și polițiști, ca acolo. În Statele-Unite e oprit jocul de cărți de noroc, dar pentru aceea chiar în New-York sunt o mulțime de case de joc de cărți, unde e vai de celce apucă în ele. Despre tâlhăriile, cari se fac acolo, știe poliția, dar fiindcă e plătită de tâlhari, tace. Un jucător jidan, Rosenfeld, a vrut să dea de gol poliția. Atunci aceasta a pus niște mișei să-l impuște, ceace s'a și întâmplat.

Vrednicia ofițerilor socotită după avere. Comandantul regimentului de husari de gardă al Țarului Rusiei a primit în regiment un ofițer, care nu prea e bogat, așa că n'ar putea duce viața destrăbălată, pe care o duc ceilalți ofițeri, toți din familii bogate. Ofițerii aceștia, cari cred că vrednicia soldatului se măsoară după suma mai mare sau mai mică a banilor aruncați pentru destrăbălări, s'au mâniat rău și 23 dintre ei au demisionat (s'au mulțumit) din armată. Cu astfel de ofițeri nu e mirare, dacă Rusia a pățit rușine în războiul cu Japonia.

O nenorocire lângă Făgăraș. Generalul Marenzi, care venise să supravegheze deprinderile militare ale honvezilor, cari se fac în părțile Făgărașului, eră într-o trăsură cu locotenentul Szabo. Căii dela trăsură s'au spăriat, pornind în goană nebună pe drum. Înspre ei veniă un car cu petriș. Fiind drumul îngust, așa că nu se puteau feri de o ciocnire cu carul încărcat, amândoi ofițerii au sărit din trăsură. Locotenentul n'a pățit nimic, dar generalul s'a rănit rău, fără să-și fi rupt însă ceva. Vizitiul (cocișul) s'a ales însă cu mai multe frânturi de oase când s'au ciocnit trăsura cu carul. Și trăsura, și carul s'au sfărâmat cu totul.

Iară pușca! Învățătorul maghiar Tatics din Csoka a plecat la o vânatoare de vrăbii. Pușca eră încărcată cu alicie. Umbând fără grije cu ea, s'a descărcat și alicele au rănit pe nevastă-sa, o femeie numai de 17 ani. În răni au intrat și bucăți din materia, din care eră făcută haina. Urmarea a fost, că bieteii femeii i-s'a otrăvit sângele și ea a murit.

Ciuma s'a ivit în insula Portorico (spre meazăzi dela Statele-Unite din America-de-Nord), unde în puține zile au murit 21 din 34 bolnavi. Ea s'a răspândit și pe alte insule de-acolo. E temere să nu ajungă în Statele-Unite.

Copiii și focul. Femeia unui lucrător din Budapesta și-a trimis copilul ei de șapte ani în pivniță, să aducă ceva. Băiatul aveă o lumânare aprinsă. Din nebagare de samă a ajuns cu lumânarea prea aproape de niște așchii de rindeă (gelău, hobăl), cari s'au aprins numai decăt, aprinzând și hainele de pe copil. Total simți mirosul de fum și alergă în pivniță, unde găsi copilul amețit. Nu ajunsese însă afară cu bietul băiat, și acesta muri.

Isprava unui taur. Văcarii, cari păziau o ciurdă de vaci lângă Brașov, au venit la Ion Drăghici, proprietarul taurului din ciurdă, să-i spună, că taurul a început să se ia după ei. Drăghici s'a dus afară la ciurdă, dar apropiindu-se de taur, acesta l-a trântit la pământ și a început să-l lovească cu coarnele. Bietul om a mai avut atâta putere, ca să-și scoată briceagul și să-l implante de câteva ori în botul taurului, care s'a spăriat și l-a lăsat pentru moment în pace. Drăghici s'a târit cu mare greutate sub un podociu. Norocul lui, căci taurul începuse să-l caute. Mai târziu au dat niște oameni preste el și l-au dus la spital, unde zace greu bolnav.

Doi copii crescuți împreună. În Vilbel (Germania), o femeie a născut două fetițe, ale căror capete sunt crescute împreună, așa că ele nu se pot vedeă nici odată. Se pare însă, că fiecare își are creierul său, căci când doarme una, cealaltă privește în toate părțile. Medicii nu îndrăznesc să le despartă capetele prin o tăietură, fiind lucrul acesta prea gingaș. De altă parte spun, că așa împreunate nu vor puteă trăi mult.

Aur și argint scos din fundul mării. Cu prilejul unui vifor se scufundase în Canalul Mânecei dintre Anglia și Franța un vapor încărcat între altele și cu rude de aur și de argint în valoare de preste 8 milioane coroane. Niște scufundători au scos comoara aceasta după o muncă de nouă săptămâni.

O nenorocire mare s'a întâmplat în gara din Marovozoff (Rusia). Vre-o sută de țărance plecaseră la o mănăstire să se închine. Nefiind loc în sala de așteptare, ei s'au adăpostit preste noapte — trenul plecă dimineața — într'un șoproș și două vagoane. Preste noapte s'au aprins șoproșul și cele două vagoane. 69 dintre bieteii femeii au perit în flacări.

Abonați noi la „Foaia Poporului“ se primesc cu începutul fiecărei luni. Toți aceia, cari abonează acum „Foaia Poporului“, primesc în cinste partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ de când s'a început publicarea lui, adecă dela Nr. 52 din 1911 încoace.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze îndată la postă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acei numeri.

Cine n'ar avea partea romanului „Cu paloșul“ complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să-și grijească foile din cât se poate. În viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Orijiți, deci, partea foii cu romanul!

Scufundarea unei bărci. Pe lacul Boden (între Germania, Svițera și Austria), viforul a surprins o barcă cu 11 oameni, mai ales femei, răsturnând-o. În ajutorul scufundaților au alergat mai multe bărci, dar numai unul a fost scăpat, ceialții s'au înecat.

Măcelul dela Lena. Astăprimăvară am fost dat și noi știrea, că un căpitan a dat ordin să împuște o mulțime de lucrători dela minele de aur de lângă Lena (Siberia rusească). S'a făcut cercetare și acum s'a aflat, că acest căpitan a fost plătit de societatea de mine să împuște pe cei 400 de lucrători. Căpitanul a fost dat în judecată.

Sufragetele, femeile fătărăii din Anglia, au încercat în Dublin, capitala Irlandei, unde se dusesse prim-ministrul englez, un atentat împotriva lui. O nebună de-acestea au aruncat un topor în trăsura, în care se află prim-ministrul, nevastă-sa și secretarul său. Acesta a fost rănit. Mulțimea eră să sfărtece pe femeie descreierată de n'o scăpă poliția. Seara, la teatru, o altă nebună dintre sufragete a vrut să dea foc lojei (despărțirii) din teatru, unde eră prim-ministrul. Ea voia să strice plăcerea oamenilor. A fost arestată.

Omor. Pe muntele Peatra-albă (comitatul Sibiului) a fost găsit un cadavru (un om mort). Eșind o comisiune la fața locului, s'a constatat, că mortul eră Gligor Popa. Într'o ceartă fusese ucis de Ion Răduțiu din Jina. Ucigașul a fost arestat.

Un doctor mincinos. În Budapesta a fost prins un înșelător cu numele St. Magyar, care făcea pe doctorul și a înșelat o mulțime de oameni. Fiind mulți proști, au crezut în laudele plătite, pe cari le publica în gazete, așa că a făcut cu banii dela ei o avere mare. Totodată s'a constatat până acum, că din cauza medicamentelor (leacurilor) lui au perit preste 30 de oameni. El e arestat și poliția cercetează după alți nenorociți căzuți în ghiarale lui.

Câinii polițienesci se dovedesc tot mai buni pentru a da de urma celor fugiți. Fata unui om bogat din Berlin cetise o mulțime de cărți pline de prostii, în loc să-și vadă de lucru în casă și să cetească cărți folositoare. Cele cetite o înebuniseră, așa că într'o zi plecă de-acasă, ca să trăiască în lume, cu toatecă eră numai de 13 ani. Din apropierea Berlinului trimisese și o scrisoare către părinți, rugându-se de ertare, pentrucă a fugit. Părinții cerură ajutorul poliției. Niște polițiști au plecat, împreună cu un câine de poliție, să o caute. Aflând, că au mâncat la un om din apropierea Berlinului, s'au dus acolo, au pus cânele să adurmece scaunul, pe care șezuse fata, apoi s'au luat după el. Ei au și găsit fata într'o pădure.

Carnea de vită bolnavă iară a pricinuit boală și moarte la o mulțime de oameni. Un măcelar din Haj (Austria) a tăiat o vacă și a vândut apoi carnea pe preț eștin la oamenii din sat. Toți ceie au mâncat din carne, vre-o șaptezeci de persoane, s'au bolnăvit greu și încă în ziua-acea dintăiu au murit doi oameni mari și doi copii. Măcelarul a fost arestat.

Condamnări la moarte. Am fost dat știrea, că marinarii de pe o corabie de războiu din portul rusesc Sevastopol s'au răsvrătit. Răsvrătirea a fost înăbușită și zece dintre ei au fost condamnați la moarte, iar cinci la muncă silnică în Siberia.

Furtună îngrozitoare (uragan) a bătuit în statul Mexico (între America-de-Nord și cea de meazăzi). Multe orașe au fost dărâmate, preste două mii de oameni omoriți.

Numărarea ciasurilor. În Italia nu numără ciasurile dela unu după miezul nopții până la 12 la ameazi și dela unu după ameazi până la miezul nopții (la 12 noaptea), ci dela 1 până la 24, așa că ei n'au de două ori ciasul 1, 2, 3 etc. În Austria, consiliul căilor ferate a cerut dela ministrul căilor ferate să se introducă numărătoarea ciasurilor dela 1 până la 24. Pentrucă e greu, ca într'o țară să se numere într'un fel, iar în cealaltă altminteri, s'au adresat și direcțiunii căilor ferate din Germania. Aici însă nu vor să primească numărătoarea aceasta, căci, zice ea, ar trebui să se introducă numărătoarea aceasta și în comerț și pretutindeni, ceea ce s'ar puteă face, numai dacă s'ar învoie toate țările. În modul acesta, trenurile vor plecă și de-aici înainte tot numai dela 1 până la 12 și nu la ciasurile 17, 20 sau chiar 24.

Pocăință întârziată. În Argentina (America de meazăzi) a murit nu de mult un proprietar mare de pământ, cu numele Sandegiacomo. El emigrase înainte cu 30 de ani din Austria. Pe patul morții a mărturisit, că el a omorât, înainte de-a fugi la America, pe primarul din Camen. Atunci fusese arestat un nevinovat, care a și fost condamnat la spânzurătoare, dar împăratul l-a ertat de pedeapsa de moarte, așa că tribunalul l-a condamnat de nou la 20 de ani temniță grea. Fiind înștiințați ce în drept despre mărturisirea ucigașului, mort acumă și el, s'au făcut cercetări în privința celui nevinovat și s'a aflat, că nenorocitul a murit de vre-o câțiva ani în temniță. Și tribunalele fac, dupăcum s'a dovedit de multe ori, greșeli. E vai de cel ce suferă temniță grea, când e vinovat, dar încă când e nevinovat!

ECONOMIE

Mișcarea tovărășilor
agricole în România.

Tovărăși nouă în satele din România. În mișcarea cooperativă (de tovărășie) s'au făcut un pas mare înainte. Consiliul de administrație al centralei băncilor populare a făcut un statut nou pentru tovărășii țărănești, cari e vorba să schimbe felul de traiu al țaranului român. E știut de toată lumea, că plugarul muncește mai de ispravă numai o parte a anului, când e la munca câmpului, iar iarna și în zilele, când nu poate lucra afară, șede. În felul acesta el perde, mai socotind și sărbătorile, une-ori și câte o jumătate de an fără să muncească, adică fără să câștige. Tovărășiile cele nouă, cari se vor înființa în legătură cu băncile populare, au de scop să deprindă pe țaran să prefacă și prepare produsele, ce i-le dau pământul și vitele lui în mărfuri, pe cari să le strângă la un loc și să le vândă ei deadreptul, — apoi să le câștige mașinile trebuincioase, să le dea îndrumări cum să-și cultive pământul și vitele mai bine și altele.

Sindicatul agricole. Aproape în fiecare județ din România au înființat și proprietarii cei mari tovărăși numite sindicate agricole. Prin o lege anume aceste sindicate s'au unit formând Uniunea centrală a sindicatelor agricole. Uniunea va începe încă din anul acesta să facă expozițiuni și concursuri agricole după ținuturi, la cari se vor împărți premii în suma de 60 de mii de lei, dați de stat. Toate premiile în bani vor fi date numai țăranilor, având proprietarii mari să primească, când e vorba să fie premiați, numai medaliile și diplome de onoare. Tot Uniunea a mijlocit ca statul să dea sâtenilor premiați vite de prăsilă, iar ministerul de industrie va da premii țăranilor și țăranecilor pentru lucruri din industria de casă. Pe de altă parte ministerul de războiu va trimite la fiecare expozițiune o comisiune însărcinată cu cumpărarea de cai pentru trebuințele armatei.

Pentru ridicarea economică a țăranilor din România vedem deci, că se lucrează din toate puterile. Aceasta trebuie să fie și pentru noi un indemn de-a ne apuca cât mai curând de organizarea economică a sâtenilor și meseriașilor nostri. Căci numai întăriți tot mai mult, pe cale economică și culturală vom putea birui și pe cea politică.

Știri economice.

Lipsa de bani e așa de mare în Ungaria, încât mai multe bănci cu capitaluri de zăminteri mari din Budapesta au făcut întrebare la bănci din București, dacă nu le împrumută ele bani. Cei din București sunt însă foarte răci față de cererea aceasta, cum sunt și cei din Viena, căci pentru la toamnă se crede, că în Ungaria va fi tot lipsă mare de bani. De aceea cruțare!

Starea sămănăturilor. După raportul făcut de ministerul de agricultură dela 24 Iunie, grâul a dat aproape 8 miji metrice (1 mije=100 kg.) de grăunțe, secara 17 și un pătrar. Ovăsul s'a îndreptat. Cu-

caruzul e frumos. Legumile au trebuință de ploaie, cartofii sunt frumoși. Hemeial va da o recoltă bogată. Sfețele (napii) de zăhar se desvoaltă bine. La vii au făcut peronospora și mana pagube mai mari.

Scăderea prețului grâului. În America niște negustori mari de grâne au știut să producă o scădere a prețului grâului. E vorba de niște speculanți, cari vreau să pună mâna pe cât mai mult grâu. Se înțelege, că nici un om cuminte nu se ia după înșelători de felul acesta.

Biletele de tren cu preț redus. Ministrul de comerț a luat funcționarilor și învățătorilor dreptul de-a mai călători pe tren cu bilet plătit numai pe jumătate, când fac o călătorie, care nu trece de 20 kilometri. Dacă călătoria e mai lungă, adică preste acest număr de kilometri, vor plăti tot numai jumătate din prețul biletului de drum, având bineînțeles legitimația cu fotografia lor.

Linia ferată Borgo-Prund (Ardeal) — Dorna-Vatra (Bucovina). Societatea bucovineană pentru îndemnarea străinilor de-a cerceta Bucovina a ținut sub președința contelui Meran, care e și președintele țării, o adunare, în care a hotărât să lucreze din toate puterile, pentruca Borgo-Prundu și Dorna-Vatra să fie legate prin o cale ferată.

Sfaturi.

Oprirea scurgerii laptelui. După întărcare, laptele încetează de regulă să se mai formeze și în puțin timp dispare din țâțele mamei. De aceea mama, care-și întărește copilul și nu simte nici o durere la piept, să nu facă nimic, căci laptele dispare dela sine. Când însă laptele nu încetează dela sine, se pot întrebuița următoarele mijloace:

1. Femeia să nu prea mănânce mult și mai ales să nu bea câteva zile.
2. Să-și ungă țâțele cu mușetel camforat (i-l pregătește în farmacie), preste țâțele astfel unse să pună un strat de vată (bumbac) și cu ajutorul unei fașe să lege țâțele astfel, încât ele să fie puțin strânse, puțin ridicate cătră mijlocul pieptului.
3. Să ia în toate diminețile un pahar cu apă amară (de Buda, numită Hunyadi lănos) sau o lingură de ulei de ricin (din farmacie).
4. Să ia dimineața și seara câte un pahar de ciau (teiu), în care a topit câte o jumătate gram de antipirină (un praf ieșit dela farmacie).

Cu mijloacele acestea simple va putea opri formarea și curgerea laptelui în cele mai multe cazuri. Dacă nu ar ajuta, e semn de boală și atunci trebuie să consulte medicul.

Cum se poate cunoaște vechimea ouălor? O societate germană pentru creșterea gălițelor (hoarălor, paserilor de curte) a publicat un premiu pentru celce va arăta mijlocul cel mai sigur, după care se poate cunoaște vechimea ouălor. Premiul l-a câștigat celce a arătat mijlocul cel mai simplu: se pune oul în apă și cu cât va fi mai proaspăt, cu atât va avea o poziție mai orizontală. Oul vechiu stă cu un cap în jos, cel mai puțin vechiu pieziș.

Poșta Redacției.

Elisabetopol. În momentul din urmă am primit avizul, că concursul de jocuri în Elisabetopol (Ibașfalău) nu se va ține anul acesta. Astfel am împedecat publicarea. Despre aranjarea concursului în Dicioșanmărtin n'am primit încă nimic până acum.

V. A. în Ș. A întârziat puțin din tipă de loc. După cum vedeți acum i-a venit rândul.

Murăș-Oșorhei. Nu se poate publica, fiindcă nu e subscriș și cu numele aderat, pentru a ști aici cine ne-a scris.

Ioan Petrus în M. Foia merge pe adresa cea veche E plătită până la 30 Septembrie.

Simion Dancu în G. Știrea trimisă spre publicare trebuia să ne-o fi scris atunci îndată. Acum s'a învechit. Partea cu romanul din Nr. 24 s'a trimis.

Galeș. Cartea postală despre petrecere a fost soșit prea târziu pentru acel număr.

Stan Buzia în Zărnești. Foia merge regulat de aici. Partea cu romanul din Nr. 21 și 23 am trimis o zilele trecute, iar acum Nr. 26 din nou.

Dumitru D. Verca, Rusia. Foia s'a socotit dela 1 Iulie până la 31 Dec. 1912. Pentru restul de bani și am trimis recomandat Biblioteca Foi.

Emil Bojin în R. Foile reclamate s'au trimis atunci din nou, iar acum au scris și notariatului respectiv.

Ioan Voina, croitor, Târnava. Am trimis din nou Nrii 25 și 26, și vă înștiințăm că am scris și primăriei de acolo. Dacă nu se va face rânduială, atunci vom cere la poștă, ca să introducă cercetno secretă spre a se controla, că ce se alege cu foia.

Alexandru Giurgiuca, cantor în D. Și-am trimis scrisorile.

Corp. Ioan Crișan în Stolac. Adresa s'a schimbat, iar romanul cerut încă trimis.

Ioan Roman, Salem O., America. Foia se poate trimite și aici acasă. Să ne scrii atunci când vei pleca, ca astfel să nu mai trimitem foia înzadar la America. Adresa de acasă încă să ne-o scrii din nou.

R. C., Bulgaria. Am fi publicat bucuros și trece trimisă, dar nu am putut descoperi bine cele scrise.

Nicolae Mihai, Rusia. Foia s'a trimis până la Nr. 24, cu care s'a oprit, din lipsa de adrese rusești. Acum am trimis din nou partea cu romanul și numerele, ce le mai avem. Foia e plătită până la 31 August 1912.

Satul nou. Numerele de probă ceruți s'au trimis.

Ioan Oltean, inv. pens. în F. Foia merge regulat de aici. Cercetați la poșta de acolo.

Dumitru Surdu, America. Bani trimiși i-am primit.

Bolda. Scrișorile adresate noui s'a trimis mai departe.

Abonatul 6343 Mulțumită pentru interes. Partea cu romanul s'a trimis din nou.

Ilie Cioc în A. Adresa cerută este: „Reuniunea Femeilor Române“ în Sibiu, Berggasse Nr. 9.

Ioan N. Cărpinișan în G. Bani trimiși s'au socotit dela 1 Iunie până la 30 Nov. 1912. Numerele cerute s'au trimis.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Publicațiune.

Comuna Gurariului dă Duminică în 4 August 1912 la 3 oare p. m. în cancelaria comunală de aici, prin licitațiune publică cădrea de grajduri pentru adăpostirea vitelor de prăsilă comunale în întreprindere.

Prețul de strigare e statorit cu 11689 cor 51 fill.

Vadiul e de 5% dela prețul strigării.

Licitațiunea va fi verbală, însă înainte de începerea licitațiunei verbale să primesc și oferte în scris provezute cu vadiul recerut și declarațiunea că oferentul cunoaște condițiunile și să supune aceluia.

661 1 - 2
Planul, preliminarul și condițiunile să pot vedea în oarele oficiale în cancelaria comunală din Gurariului.

Gurariului, în 24 Iulie 1912.

Primăria comunală.

Nicolae Bratu

Târgurile de țară.

(Zona târgurilor e după calendarul vechi).

- 14 Iulie: Buziaș.
 15 Iulie: Boroșineu, Buza, Canija turcească, Pâncota, Segedin.
 16 Iulie: Sighetul Marmației.
 18 Iulie: Bațon.
 19 Iulie: Arghiehat, Basna, Beiuș, Caransebeș, Olpret, Sângeorgiul săsesc, Sereada Murășului, Vaida-Recea.
 20 Iulie: Lipova, Petriș.
 21 Iulie: Deva, Miheș.
 22 Iulie: Kecskemét, Vârșeț.
 23 Iulie: Debrețin, Măgheruș.
 24 Iulie: Ocna (com. Alba-Iulia).
 Prejmăr.
 25 Iulie: Brețcu.
 26 Iulie: Bran, Soporul de Jos.
 27 Iulie: Uioara.
 28 Iulie: Reghinul săsesc, Rodna vechi.
 29 Iulie: Apoldul mic, Ațel, Chioma.
 30 Iulie: Canija mare, Eperjes.
 31 Iulie: Avrig.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Dentist

615 4—59

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor
 intrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Nrul 7699/1912 4rv.

647 2—3

Edict de licitațiune.

Din partea subsemnatului scaun orfanal comitatens să publică, că casa și curtea minorilor Eugen Roman și consoții, situată în piața comunei Săliște și cuprinsă în protoc. f. Nr. 16 A + Nr. ord. 1, Nr. top. 30, 31 și în protoc. f. 17 A + ord. 1 Nr. top. 32 să va vinde din mână liberă prin licitațiune publică în 2 Septembrie 1912 nou, la 10 oaze a. m., în cancelaria oficiului primăriei comunale din Săliște.

Prețul de strigare e 50.000 coroane sub, care preț realitatea nu să va vinde.

Doritorii de a lua parte la licitație au a depune în bani gata ori în libel de depunere un vadiu de 5000 coroane la mâna comisarului însărcinat de a efectua licitația.

Condițiunile speciale să pot vedea în decursul oarelor de oficiu începând dela publicarea acestui edict până la ziua licitațiunii în espedițul scaunului orfanal comitatens și la primăria comunala din Săliște.

Sibiu, la 6 Iulie 1912.

Scaunul orfanal comitatens.

Magnesium
 președinte.

Îngrijirea frumuseții

în mod igienic.

Masage cu electricitate

Colorarea părului

se efectuează foarte conștientios la

MADAMA ZINK

Salon pentru dame de frizat
 și pieptenat

644 2—

Sibiu, strada Cisanădiei Nr. 26, etajul I, în stânga.

Loc deschis.

Consilierul de stat Tichomirow, profesor pentru cure cu mijloace naturale la universitatea imper. în Moseva, raportează: După observările mele, apa naturală amară **Franz Josef** e un mijloc purgativ iute și sigur Apa Franz Josef e suportată ușor și nu produce dureri nici chiar la întrebuintare mai îndelungată. Se capătă în toate apotecele și drogueriile.

Papuci cu adevărate călcăie de gumi

Frumos lucrul!

Aviz.

Aduc la cunoștința onoratalui public, că mi-am căpătat drept de licență închisă.

Serveac cu diferite soiuri de vinuri vechi (din 1906 încoace) precum și rachii dulci, rachiu de drojdie curat și spirit rafinat dela 1/2 litră în sus.

640 1—5

Nicolae Soră Băroiu,
 Szelistye Nr. 1066.

Un învățăcel

se primește în prăvălie de manufactură și colportajiale la

Ilie Martin

Săliște (comit. Sibiiului).

Sunt preferiți cei ce știu ceva limba germană sau maghiară.

644 2—5

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.
 Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
 Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degă și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală prelucrată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
 Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, inv. Ediția II.
 Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
 Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume. Ediția III.
 Nr. 7. Găcituri, de Isidor Dopp, inv. C un adnex: Glume. Ediția II.
 Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
 Nr. 9. Poezii populare și povești, glume și netezite și la lume împărțite de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru postă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr). Alte numere în pregătire.

Onorate Doamne!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, deja din anul 1910 începând am deschis în Budapesta un

Birou de informații și Agentură românească.

Dau orice informații în ori-ce cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relativ la petițiile înaintate la diferitele ministrii și la alte oficii publice. Dau informații în chestii de licențe. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Cu drag îi conduc prin Budapesta pe aceia, cari vin să vază frumusețile orașului, ori cu afacori prin capitală.

Cumpăr pe bani gata

tot felul de gălci, ouș, miei, porci, oi, viței, vite mari, porci, lăună, piei, iepuri, — mai departe mere, pere, uuci, prune, miero de stup, ceară, fasole, cartofi, ciuperci, varză, vin, rachiu, fân, mohor, lemne; păduri; moșii.

Dacă îmi trimiteți adresa

bucuros Vă trimit în fieștecare săptămână un „Aviz săptămânal despre prețurile diferitelor mărfuri din Budapesta.

627 3—

Esoperez

dela băncile cele mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare cu procente mici.

Vă fac atent

că în interesul DV. este, dacă în ori-ce cauză Vă adresați mie. Dacă veniți la Budapesta, să veniți la mine, căși ou Vă recomand advocați buni, medici vestiți, Vă conduc pe la fabrici să Vă nlegeți mașine, motoare, mori, ferestreie pompe, automobile etc. Grijesc ca să nu fiți înșelați. Fiind de față, ea martore la facerea contractului, nu las ca contractul să conțină altceva, decât ceea ce am hotărât și cum am tocmnit.

Zilnic primesc plânguri dela țărani români, cari cumpărând mașini prin agenți străini, au fost înșelați iscăbind contracte a căror conținut nu l'au cunoscut neștând țărani români ungurește.

Planul meu este ca, conducând pe românul nostru la fabrici și nu la agenți de mașine, drept din mâna primă să-și cumpere cele trebuincioase, și săl scutesc de șarlataniile agenților și săl scap de procese. — Vă ofer serviciul meu cinstit și românesc pentru o taxă mică. Pentru răspuns să îmi alăturați o marcă postală.

Cu stimă:

L. OLARIU, Budapesta, II., Tölgyfa-u. 16. II. 8.
 în Buda, lângă podul „Margithid“.

ECONOMIE

Mișcarea tovărășiiilor agricole în România.

Tovărășii nouă în satele din România. În mișcarea cooperativă (de tovărășie) sătească s'a făcut un pas mare înainte. Consiliul de administrație al centralei băncilor populare a făcut un statut nou pentru tovărășii țărănești, cari e vorba să schimbe felul de trai al țăranului român. E știut de toată lumea, că plugarul muncește mai de ispravă numai o parte a anului, când e la munca câmpului, iar iarna și în zilele, când nu poate lucra afară, șede. În felul acesta el perde, mai socotind și sărbătorile, une-ori și câte o jumătate de an fără să muncească, adică fără să câștige. Tovărășiiile cele nouă, cari se vor înființa în legătură cu băncile populare, au de scop să deprindă pe țăran să prefacă și prepare productele, ce i-le dau pământul și vitele lui în mărfuri, pe cari să le strângă la un loc și să le vândă ei deadreptul, — apoi să le câștige mașinile trebuincioase, să le dea îndrumări cum să-și cultive pământul și vitele mai bine și altele.

Sindicatul agricole. Aproape în fiecare județ din România au înființat și proprietarii cei mari tovărășii numite sindicate agricole. Prin o lege anume aceste sindicate s'au unit formând *Uniunea centrală a sindicatelor agricole*. Uniunea va începe încă din anul acesta să facă expozițiuni și concursuri agricole după ținuturi, la cari se vor împărți premii în suma de 60 de mii de lei, dați de stat. Toate premiile în bani vor fi date numai țăranilor, având proprietarii mari să primească, când e vorba să fie premiați, numai medalii și diplome de onoare. Tot Uniunea a mijlocit ca statul să dea sâtenilor premiați vite de prăsilă, iar ministerul de industrie va da premii țăranilor și țăranilor pentru lucruri din industria de casă. Pe de altă parte ministerul de război va trimite la fiecare expozițiune o comisiune însărcinată cu cumpărarea de cai pentru trebuințele armatei.

Pentru ridicarea economică a țăranilor din România vedem deci, că se lucrează din toate puterile. Aceasta trebuie să fie și pentru noi un îndemn de-a ne apuca cât mai curând de organizarea economică a sâtenilor și meseriașilor nostri. Căci numai întăriți tot mai mult, pe cale economică și culturală vom putea birui și pe cea politică.

Știri economice.

Lipsa de bani e așa de mare în Ungaria, încât mai multe bănci cu capitaluri de zitminteri mari din Budapesta au făcut întrebare la bănci din București, dacă nu le împrumută ele bani. Cei din București sunt însă foarte răci față de cererea aceasta, cum sunt și cei din Viena, căci pentru la toamnă se crede, că în Ungaria va fi tot lipsă mare de bani. De aceea cruțare!

Starea sămănăturilor. După raportul făcut de ministerul de agricultură dela 24 Iunie, grâul a dat aproape 8 măji metrice (1 maje=100 kg.) de grăunțe, *secara* și un pătrar. *Ovăsul* s'a îndreptat. Cu-

caruzul e frumos. *Legunile* au trebuință de ploaie, *cartofii* sunt frumoși. *Hemeial* va da o recoltă bogată. *Sfecele* (napii) de zahar se desvoaltă bine. La *vii* au făcut peronospora și mana pagube mai mari.

Scăderea prețului grâului. În America niște negustori mari de grâne au știut să producă o scădere a prețului grâului. E vorba de niște speculanți, cari vreau să pună mâna pe cât mai mult grâu. Se înțelege, că nici un om cuminte nu se ia după înșelători de felul acesta.

Biletele de tren cu preț redus. Ministrul de comerț a luat funcționarilor și învățătorilor dreptul de-a mai călători pe tren cu bilet plătit numai pe jumătate, când fac o călătorie, care nu trece de 20 kilometri. Dacă călătoria e mai lungă, adică preste acest număr de kilometri, vor plăti tot numai jumătate din prețul biletului de drum, având bincințele legitimația cu fotografia lor.

Linia ferată Borgo-Prund (Ardeal) — Dorna-Vatra (Bucovina). Societatea bucovineană pentru îndemnarea străinilor de-a cerceta Bucovina a ținut sub președința contelui Meran, care e și președintele țării, o adunare, în care a hotărât să lucreze din toate puterile, pentruca Borgo-Prundu și Dorna-Vatra să fie legate prin o cale ferată.

Sfaturi.

Oprirea scurgerii laptelui. După întărcare, laptele încetează de regulă să se mai formeze și în puțin timp dispare din țățele mamei. De aceea mama, care-și întărește copilul și nu simte nici o durere la piept, să nu facă nimic, căci laptele dispare dela sine. Când însă laptele nu încetează dela sine, se pot întrebuiți următoarele mijloace:

1. Femeia să nu prea mănânce mult și mai ales să nu bea câteva zile.
2. Să-și ungă țățele cu mușetel camforat (i-l pregătește în farmacie), preste țățele astfel unse să pună un strat de vată (bumbac) și cu ajutorul unei fașe să lege țățele astfel, încât ele să fie puțin strânse, puțin ridicate cătră mijlocul pieptului.
3. Să ia în toate diminețile un pahar cu apă amară (de Buda, numită Hunyadi lănos) sau o lingură de ulei de ricin (din farmacie).
4. Să ia dimineața și seara câte un pahar de ciau (teiu), în care a topit câte o jumătate gram de antipirină (un praf ieșit dela farmacie).

Cu mijloacele acestea simple va putea opri formarea și curgerea laptelui în cele mai multe cazuri. Dacă nu ar ajută, e semn de boală și atunci trebuie să consulte medicul.

Cum se poate cunoaște vechimea ouălor? O societate germană pentru creșterea galițelor (hoarălor, paserilor de curte) a publicat un premiu pentru celce va arăta mijlocul cel mai sigur, după care se poate cunoaște vechimea ouălor. Premiul l-a câștigat celce a arătat mijlocul cel mai simplu: se pune oul în apă și cu cât va fi mai proaspăt, cu atât va avea o poziție mai orizontală. Oul vechiu stă cu un cap în jos, cel mai puțin vechiu pieziș.

Poșta Redacției.

Elisabetopol. În momentul din urmă am primit avizul, că concursul de jocuri în Elisabetopol (Ibașfalu) nu se va ține anul acesta. Astfel am împedecat publicarea. Despre aranjarea concursului în Dicioșanmărtin n'am primit încă nimic până acum.

V. A. în Ș. A întârziat puțin din tipă de loc. După cum vedeți acum i-a venit rândul. **Murăș-Oșorhciu.** Nu se poate publica, fiindcă nu e subscripția și cu numele adresat, pentru a ști aici cine ne-a scris.

Ioan Petrus în M. Foia merge pe adresa cea veche. E plătită până la 30 Septembrie.

Simion Danciu în G. Știrea trimisă spre publicare trebuia să ne-o fi scris atunci îndată. Acum s'a învechit. Partea cu romanul din Nr. 24 s'a trimis.

Galeș. Cartea postală despre petrecere a fost primită prea târziu pentru acel număr.

Stan Buzia în Zărnești Foia merge regulat de aici. Partea cu romanul din Nr. 21 și 23 am trimis o zilele trecute, iar acum Nr. 26 din nou.

Dumitru D. Verza, Rusia. Foia s'a socotit dela 1 Iulie până la 31 Dec. 1912. Pentru restul de bani și am trimis recomandat Biblioteca Foii.

Emil Bojin în R. Foile reclamate s'au trimis atunci din nou, iar acum s'au scris și notariatului respectiv.

Ioan Voina, croitor, Târnava. Am trimis din nou Nrii 25 și 26, și vă înștiințăm că am scris și primăriei de acolo. Dacă nu se va face rânduială, atunci vom cere la poștă, ca să introducă cercetare secretă spre a se controla, că ce se alege cu fonin.

Alexandru Giurgiuca, cantor în D. Ținim trimis scrisoare.

Corp. Ioan Crișan în Stolac. Adresa s'a schimbat, iar romanul cerut încă trimis.

Ioan Roman, Salem O., America. Foia se poate trimite și aici acum. Să ne scrii atunci când vei pleca, ca astfel să nu mai trimitem foia înzadar în America. Adresa de acum încă să ne-o scrii din nou.

R. C., Bulgaria. Am fi publicat bucuros și țirea trimisă, dar nu am putut descurca bine cele scrise.

Nicolae Mihai, Rusia. Foia s'a trimis până la Nr. 24, cu care s'a oprit, din lipsa de adrese rusești. Acum am trimis din nou partea cu romanul și numerele, ce le mai avem. Foia e plătită până la 31 August 1912.

Satul nou. Numerii de probă ceruți s'au trimis.

Ioan Oltean, inv. pens. în F. Foia merge regulat de aici. Cercetați la poșta de acolo.

Dumitru Surdu, America. Bani trimiși i-am primit.

Bolda. Scrișoarea adresată nouă s'a trimis mai departe.

Abonatul 6343 Mulțumită pentru întors. Partea cu romanul s'a trimis din nou.

Ilie Cioc în A. Adresa cerută este: „Reuniunea Femeilor Române” în Sibiu, Bărgășe Nr. 9.

Ioan N. Cărpinișan în G. Bani trimiși s'au socotit dela 1 Iunie până la 30 Nov. 1912. Numerele cerute s'au trimis.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Publicațiune.

Comuna Gurariului dă *Duminică* în 4 August 1912 la 3 oare p. m. în cancelaria comunală de aici, prin licitațiune publică cădrea de grajduri pentru adăpostirea vitelor de prăsilă comunale în întreprindere.

Prețul de strigare e statorit cu 11689 cor 51 fill.

Vadiul e de 5% dela prețul strigării.

Licitațiunea va fi verbală, însă înainte de începerea licitațiunii verbale să primesc și oferte în scris provezute cu vadiul recerut și declarațiunea că oferentul cunoaște condițiunile și să supune acelora.

661 1-2
Planul, preliminarul și condițiunile să pot vedea în oarele oficioase în cancelaria comunală din Gurariului.

Gurariului, în 24 Iulie 1912.

Primăria comunală.

Târgurile de țară.

(Zua târgurilor e după calendarul vechi).

- 14 Iulie: Buziaș.
 15 Iulie: Boroșineu, Buza, Canija turcească, Pâncota, Segedin.
 16 Iulie: Sighetul Marmației.
 18 Iulie: Bațon.
 19 Iulie: Arghișat, Basna, Beiuș, Caransebeș, Olpret, Sângeorgiul săsesc, Sereada Murășului, Vaida-Recea.
 20 Iulie: Lipova, Petriș.
 21 Iulie: Deva, Miheș.
 22 Iulie: Kecskemét, Vârșeț.
 23 Iulie: Debrețin, Măgheruș.
 24 Iulie: Ocna (com. Alba-Iulia), Prejmăr.
 25 Iulie: Brețcu.
 26 Iulie: Bran, Soporul de Jos.
 27 Iulie: Uioara.
 28 Iulie: Reghinul săsesc, Rădăușeche.
 29 Iulie: Apoldul mic, Ațel, Ghioma.
 30 Iulie: Canija mare, Eperjca.
 31 Iulie: Avrig.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Dentist

615 4—53

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor
 intrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Nrul 7699/1912 arv.

647 2—3

Edict de licitațiune.

De partea subsemnatului scaun orfanal comitatens să publică, că casa și curtea minorilor Eugen Roman și consoții, situată în piața comună. Săliște și cuprinsă în protoc. f. Nr. 16 A + Nr. ord. 1, Nr. top. 30, 31 și în protoc. f. 17 A + ord. 1 Nr. top. 32 să va vinde din mână liberă prin licitațiune publică în 2 Septembrie 1912 nou. la 10 oră a. m., în cancelaria oficiului primăriei comunale din Săliște.

Prețul de strigare e 50.000 coroane sub, care preț realitatea nu să va vinde.

Doritorii de a lua parte la licitație au a depune în bani gata ori în libel de depunere un valiu de 5000 coroane la mâna comisarului însărcinat de a efectua licitația.

Condițiunile speciale să pot vedea în decursul orelor de oficiu începând dela publicarea acestui edict până la ziua licitațiunii în espediul scaunului orfanal comitatens și la primăria comună din Săliște.

Sibiu, la 6 Iulie 1912.

Scaunul orfanal comitatens.

Magnesius
 președinte.

Îngrijirea frumuseții

în mod higienic,

Masage cu electricitate**Colorarea părului**

se efectuează foarte conștientos la

MADAMA ZINK

Salon pentru dame de frizat
 și pieptenat

644 2—

Sibiu, strada Csanădiei Nr. 26, etajul I, în stânga.

Loc deschis.

Consilierul de stat Tic-homirow, profesor pentru cure cu mijloace naturale la universitatea imper. în Moscova, raportează: După observările mele, apa naturală amară **Franz Josef** e un mijloc purgativ iute și sigur. Apa Franz Josef e suportată ușor și nu produce dureri nici chiar la întrebuintare mai îndelungată. Se capătă în toate apotecile și drogueriile.

Papuci cu adevărate călcăie de gumi**Frumos lucrul****Aviz.**

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-am căpătat drept de licență închisă.

Serveac cu diferite soiuri de vinuri vechi (din 1906 încoace) precum și rachiu dulci, rachiu de drojdie curat și spirit rafinat dela 1/2 litră în sus.

Nicolae Soră Băroiu,
 Szellstye Nr. 1066.

Un învățăcel

se primește în prăvălie de manufactură și coloniale la

Ilie Martin

Săliște (comit. Sibiiului).

Sunt preferiți cei ce știu ceva limba germană sau maghiară.

644 2—3

Biblioteca „Foil Poporului“.

Din Biblioteca „Foil Poporului“ apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.
 Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
 Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degatz și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală prelucrată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
 Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, inv. Ediția II.
 Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
 Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume. Ediția III.
 Nr. 7. Găcitură, de Isidor Dopp, inv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.
 Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
 Nr. 9. Poezii populare și povești, greble și netezite și la lume împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru postă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Onorate Doamne!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, deja din anul 1910 începând am deschis în Budapesta un

Biron de informații și Agenură românească.

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relativ la petițiile înaintate la diferitele ministrii și la alte oficii publice. Dau informații în chestii de licențe. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Cu drag îi conduc prin Budapesta pe aceia, cari vin să vază frumusețile orașului, ori cu afaceri prin capitală.

Cumpăr pe bani gata

tot felul de gălbe, ouă, miei, porci, oi, viței, vite mari, porci, lăuș, piei, iepuri, — mai departe mere, pere, nuci, prune, miero de stup, ceară, fasola, cartofi, ciuperci, varză, vin, rachiu, fân, mohor, lemne; păduri; moșii.

Dacă îmi trimiteți adresa

bucuros Vă trimit în fieștecare săptămână un „Aviz săptămânal despre prețurile diferitelor mărfuri din Budapesta.

627 3—

Esoperez

dela băncile cele mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare cu procente mici.

Vă fac atent

că în interesul DV. este, dacă în ori-ce cauză Vă adresați mie. Dacă veniți la Budapesta, să veniți la mine, căci eu Vă recomand advocați buni, medici vestiți, Vă conduc pe la fabrici să Vă alegeți mașine, motoare, mori, ferestrele pompe, automobile etc. Grijesc ca să nu fiți înșelați. Fiind de față, ea martore la facerea contractului, nu las ca contractul să conțină altceva, decât aceia, ce am hotărât și cum am tocmnit.

Zilnic primesc plânguri dela țărani români, cari cumpărând mașini prin agenți străini, au fost înșelați iscăind contracte a căror conținut nu l'au cunoscut neștiind țărani români ungurește.

Planul meu este ca, conducând pe românul nostru la fabrici și nu la agenturi de mașine, drept din mâna primă să-și cumpere cele trebuincioase, și săl scutesc de șarlataniile agenților și săl scap de procese. — Vă ofer serviciul meu cinstit și românesc pentru o taxă mică. Pentru răspuns să îmi alăturați o marcă postală.

Cu stimă:

L. OLARIU, Budapesta, II., Tölgyfa-u. 16. II. 8.
 în Buda, lângă podul „Margithid“.

Te doare ceva?

Atunci folosește „Fluidul Elsa“ și „Pilulele Elsa“ dela apotecarul de curte E. V. Feller in Stubica, Centrala Nr. 122 (Croatia).

470 11-20

I. Renumitul „Fluidul Elsa“ alui Feller, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spure), elăbire de nervi, junghiiuri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți, de spate amorțală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elsa alui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de piept și gît și morburi din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller“. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distins și sigur Pilulele-Rhabarberde mănă alui Feller, contra durerilor de stomac, scirciuri, lipsă de poftă, arsuri de bère, greață, amețală, rigăeli, hamoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim înăc de imitațiuni și să adresăm acurat aca

Eugen V. Feller, apotecar de curte in Stubica, Centrala Nr.122 (Croatia).

Prețul bucatelor

In SIBIU la 23 Iulie st. n.:

Grâu	Cor. 17,-	pană 18,20 de hectolitru
Nicară	—	—
Orz	—	—
Ovăz	14,40	10,-
Cucuruz	14,-	15,-
Cartofi	4,-	4,50
Fasole	—	—
Flină Nr. 3	84,60	56,60 la 100 chilo
" " 4	84,80	56,80
" " 5	84,60	54,60
Rășină	160,-	162,-
Unsoare de porc	110,-	162,-
Șuc brut	16,-	6,-
Măo de lumini	80,-	88,-
Său de lumini topit	104,-	104,-
Săpun	66,-	66,-
Fân	3,40	4,40
Lemne de foc neplătite	9,80	10,10 la met cub
" " plătite	7,10	5,-
Spirt rafinat	2,25	2,30 la litru
Spirt ordinar	2,23	2,25
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,36	pană 2,- la chilo
" " " friptură	1,63	2,-
" " vițel	1,-	1,80
" " porc	1,20	2,-
Ovăz 10 bucăți	—	— 67
Un pătâr de miel	—	—
Carne de cal	—	— 1,20

In BUDAPESTA in 24 Iulie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,92	pană 12,07 la 50 chilo
" " 79	12,07	12,15
" " 80	12,17	12,30
Șieră	9,30	9,55
Orz	—	—
Ovăz	10,70	11,15
Cucuruz	9,05	9,65

Prețul banilor in 24 Iulie n.

	cumpărat:	vândut
Galbeni	Cor 11,80	11,89
100 Lei, hârtie	94,80	95,20
100 Lei, argint	98,-	94,80
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 fant sterlingi englezești	23,92	23,92
100 marce, aur	115,55	118,-
100 hârtie	117,55	118,-
Napoleon	19,16	19,15
100 Ruble rusești, hârtie	258,50	255,-
100 " " argint	242,-	245,-

Anunț de licitare.

Composesoratul *Rozoare* din Rucăr, comitatul Făgăraș, dă in licitație publică pășunatul său in estindere de 200 jug. catastrale de clasa I, cu fântână in mijlocul teritorului de pășunat pe lângă următoarele condițiuni:

Din teritorul de 200 jug. să pot folosi începând din 28 August 1912 până in 28 August 1913 numai 118 jugăre, iară restul de 82 jugăre să pot folosi numai din 1 Octombrie 1912 până in 6 Maiu 1913 s. n.

Ziua de licitare să statorește pe 18 August 1912, la 2 ore d. a.

Prețul de strigare să statorește 1000 cor., la care are a să depuna 10% vadiu. Oferte in scris înăc să primesc. 657 1-3

Condițiunile mai detaliate să pot vedea la președintele Composesoratului in ziua de licitare. Rucăr, la 20 Iulie 1912.

Ioan Neagoșiu,
președinte.

De închiriat

este casa cu curte și localul de circimă din Sibiu, piața lemnelor Nr. 4 (Bauholzplatz, Grenadir), cu începere dela 1 Octombrie 1912 st. n. 652 3-6

Doritorii să se adreseze la avocatul **Dr. Nicolae Petra** in Săliște.

1-2 băieți de școală

se primesc in evantir și întreținerea întregă, pentru anul viitor de școală, într'o familie mai bună maghiară. Băieții au legătură și in familie, prin care pot învăța ușor limba maghiară, iar nemțește înăc se vorbește. Copii din clasele de jos sunt sinuși strict și ajutați a învăța. A se adresa la **D. Szilagy**, Sibiu, Salzgasse (strada Sării) Nr. 31. 656 1-2

Mare succes

au inserate in „Foia Poporului“ unde sunt cetite de mii de persoane de pretinzența din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor

De aceea „Foia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuie persoanelor singuratiche sau in familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI“

O moară

cu două petri, mânăță cu abur, putere de 10 cai, sită pentru stors cleu, e de vânzare din mână liberă. Pentru amănunte a se adresa proprietarului: **George Gude**, econom in *Cățul-român* (Oláhkeczel, u. p. Kraszna, Szilagy megye). 659 1-3

Atelierul dentistului

E. Dicker

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 30, etagiul I e închis din 28 Iulie până la 12 August, a. c. 658 1-1

Nr. 536/1912

651 2-2

Publicațiune de licitațiune.

Subscria antiție comunală, pe baza hotărării comitetului comunal adusă in ședința extraordinară din 15 Iulie 1912, dă in licitațiune publică *cărcima comunală*, nou și modern zidită, constătătoare din o odaie pentru cărcimă, una pentru boltă trei odăi pentru locuit, pivniță corespunzătoare, precum și grădina aproape un jugăr catastral, cu dreptul de cărcimărit, începând din 1 August st. n. 1912, pe 6 ani succesivi.

Licitațiunea publică să va ținea in 31 Iulie st. n. a. c. la 10 oare a. m. in cancelaria comunală.

Prețul de strigare anual 1200 coroane. Vadiul de 10%, după prețul de strigare este a să depuna înainte de începerea licitațiunei.

Condițiunile de licitație să pot vedea in fiecare zi, in carele oficioase, in cancelaria comunală.

Blăjel (Balázstelke, comitatul Târnavei mici), in 16 Iulie 1912.

Kuti Gyula m. p. Ioan Moldovan m. p.
notar comunal. jude comunal.

Publicare de licitațiune.

In *Avrig* (Felek, comitatul Sibiu) se vând prin licitațiune publică două garnituri complete de îmblățit cu abur. Licitațiunea se va ținea *Duminică, in 28 Iulie st. n. 1912*, la 4 ore d. a. Cumpărarea o va putea face acela, care oferă mai mult, dar pe lângă rezervă. Prețul de strigare e 5000 coroane de fiecare garnitură. Inainte de licitare este a se depune 10% vadiu. Amănunte mai deapropo in *Avrig* Nr. 231. 648 1-1

De vânzare

este o casă împreună cu dreptul de licență pentru cărcimă, sare, tabac și toate cele de lipsă într'o boltă. Casa se află într'o comună fruntașe românească din comitatul Hunedoarei, unde numai o simplă cărcimă mai este. Adresa respectivului se poate afla la administrația „Foia Poporului“. Pentru răspuns a se adauge o marcă de 10 bani. 658 2-8

Un ciur

in stare bună, se află de vânzare, pe lângă un preț ieștin, la **Matias Rastel**, Turnișor Nr. 69. 655 1-1

De vânzare.

In comuna *Grădiște* (comitatul Hunedoarei) se află de vânzare o casă împreună cu o prăvălie bine cercetată, unde sunt tot felul de mărfuri, beuturi și magazin de ziglă. A se adresa la proprietarul **Isidor Hirsch** in *Grădiște* (Várhely, Hunyad megye). 645 1-6

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provăzute cu numele **George Limpede**.

Gratis reparam

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă in acest timp e de lipsă ceva reparare. 680 9-

George Limpede
Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

Un tânăr comerciant

de 23 ani, așezat la sat, cu avere ne-
nișcătoare 30 mii coroane, un venit anual 5—6000
coroane, caută cunoștința unei fete române din
o familie fruntașe dela sat. E de dorit ca res-
pectiva să aibă o creștere bună și pricepere
pentru conducerea prăvăliei, precum și ceva zestre
potrivită. Scrisorile sunt a se adresa la admini-
strația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite
respectivului tânăr. 634 2—3

De vânzare

este din cauze familiare o prăvălie bine asor-
tată cu mărfuri de coloniale, licență pentru
tabac și sare. Învărire anuală 20.000 de co-
roane. Prăvălia are încăperile pentru maga-
zinul trebuincios, precum și alte două odăi și
culină pentru locuință. Respectivul cumpărător
ar avea lipsă de vr'o 7000 coroane. Prăvălia
se află în piața din comuna *Alfina* (comitatul
Sibiu). A se adresa la *Michael Apfelbaum*
acolo. (649) 2—3

O econoamă

caută o persoană potrivită, care să îngrijească
de toate ale casei și de bucătărie, se caută
pentru un domn singur, bine situat, așezat în-
tr-un orașel din România, aproape de Turnu-
Roșu. Lenă 40—60 cor. lunar și întrețineră
completă. Se aibă etate de 25—40 ani, spro-
a putea conduce totul cu pricepere. A se adresa
la administrația „Foi Poporului”, de unde se
poate afla adresa respectivului. Pentru răspuns
se adaugă o marcă de 10 bani. 632 3—

Băieți

se primesc ca învățăcoi la

Stefan Moga, fronzelar
Sibiu, strada Trenului Nr. 1.

Băieți orfani capătă toată întreținerea și
ambrazămintea. 634 3—6

O lucrătoare pentru rotar

disponibilă cu casă de locuit și o seamă de muș-
terii bani, se află de închiriat în Sibiu, Schlan-
gengasse Nr. 4. În aceeași curte se află și lu-
crătoarea unui covaci, care e proprietarul cămii
Respectivul poate lucra pe seama lui cu calfe
și băieți. Cu 1 August poate începe lucrul. În
aceeași curte se primește și un învățăcel de
covaci. 640 3—3

Două mașini

complete de imblătit cu aburi

aproape nouă sunt de vânzare foarte
ieftin. 641 2—

1. Un locomobil de 4 puteri de cai, cu o
batoză de 900 m/m. Fabricat: prima fabrică ung.
de mașini.

2. Un locomobil de 4 puteri de cai, cu
batoză de 1000 m/m. Fabricat: Hofherr &
Schrantz.

Amănunte se dau la **Hans Schieb**,
Sibiu, Hotel Bonfert.

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de
primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse
dela fabrica de parchete **Neuschloss**
Naslec în **Slayonia**, precum și
toate felurile de **scânduri de brad**,
trepte, latii și alte lemne
pentru clădit cu cele mai ieftine
prețuri recomandă și livrează 498 19—

Glanz, Szánto & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Rîului (Flussgasse) Nr. 6.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 183.

Postsparcassa ung. 29,249.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acțiuni în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de insti-
tutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COEMA**

directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, ca asigurări
în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra
accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiile cele mai favorabile.
Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți
de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legă-
tori — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE” dă informațiuni gratuite în
ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la
ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare”

Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”

În America unicul Depozit de cărți românești este

Biblioteca Română în New-York

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Ca-
nada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni ro-
mâne care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în Ro-
mânia și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente mu-
zicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, cea-
sornice de tot felul, giuvaericele, mașini de scris, preparațiuni farmaceu-
tice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul
se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adău-
gând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română” primește și mijloacele și tr-
miterea de abonamente pentru „Foaia Poporului”.

Dela „Biblioteca Română” se poate comanda și „Călimdarul Poporului” pe 1912.

„Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“

recomandă cu toată căldura binevoitoare atențiuni a numărului nostru public din
Sibiu și din provincia

Întreprinderea proprie de înmormântări,

bogat sortată cu tot soiul de obiecte trebuincioase la înmormântări, între cari si-
criuri, cununi, acoperitoare, ghetă (păpuși), felii-
nare, cruci, care funebre, etc.

Prăvălia Reuniunii Strada Quer Nr. 3,

(casa fabricantului G. Mooss) să găsește sub îngrijirea d-nului **Ioan Roman**
(pătrunzul salonului de barbierie din strada Quer — Poplăcii mici — Nr. 4), care stă
la dispoziție în toate afacerile privitoare la înmormântări, fie în Sibiu, fie la trans-
portarea de morți afară de Sibiu.

Înmormântări se fac de clasa I-a, a II-a și a III-a. În mormântarea membrilor
răposați și Reuniunii se face cu preț redus! Comandele să îndeplinească cu prevenire
și cu toată punctualitatea 643 2—

Întreprinderea să îngrijește de trăsuri, de tot soiul de tipăriți, ca redactarea și
tipărirea anunțelor funebre, etc. etc.

Cum venitul curat al întreprinderii e menit să înmulțească fondul „Azilului”
pentru adăpostirea orfanilor și neputincioșilor noștri scăpătați preoțimea, diacalimea
și ceilalți cărturari ai noștri, sunt rugați a stărui pentru înscrierea de membri la
Reuniune cu taxa de cor. 2 de înscriere și 60 bani după cazul de moarte al câte
unui membru și pentru a se folosi de întreprinderea noastră în cazuri de înmormântări.

Pentru biroul Reuniunii:

Pant. Lucața,
prezident-director.

Romul Perian,
casier.

Vict. Tordășianu,
secretar.

Un morar

harnic și priceput, se caută pentru a fi angajat la o moară de apă, cu două petri, ce se află într-o comună frunțasă din jurul Sibiiului. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foil Poporului”, de unde se vor trimite proprietarului morii. 654 1-3

Pentru căsătorie.

Un țăran văduv cu stare bună, locuitor într-o comună din Mărginime, unde are boltă, caută o fată de vr'o 25 ani sau o văduvă cum se cade, spre a se căsători. E de dorit ca nămita să se pri capă puțin la ale boltei și se aibă și ceva avere. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foil Poporului”, de unde se vor trimite respectivului. 650 2-3

Fabrica de săpun și lumini

Mănată cu abur a lui *Inflințată la 1848.*

Meltzer în Sibiiu

Prăvălie și magazin în strada Gușteritei
Filiale: Piața mică și strada Cisanădiei
recomandă bine cunoscutele sale fabricate, indeosebi

Lumini de stearină și ceară

pentru biserică și înmormântări

Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă

Revânzătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco.

Renume universal

are cîșul de buzunar marca „Sirena”, 14 car. aur american double, anker-remontoir ce merge 36 de ore. Prin cumpărarea întregii producții din aceste cîșuri, mă aflu singur în poziție a putea

oferi pentru prețul grosav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest cîș, care posedă un mecanism prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi de un cîș de aur, ce costă 100 cor. Pentru mer-sul regulat garantez 5 ani. 616-3

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucați 9 cor. 60 bani. Mai departe oferz un cîș Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La ori care cîș se alătură în cîște un lanț elegant aurit. Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin

S. Kohane, export de cîșuri
Krakau Sebastiangasse Nr. 15.

Prima neguțatorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIIU, Pivnița „Mönchhof”.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.
Mare neguțatorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisanădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin hogat în articole pentru căroșat, călărit, vînat, sport și voiaj, poclăzi și procovășuri, portmonce și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vîrzozi) permanent în deposit. 62 41-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și cofere de călătorie.

Schimbare de local.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că

Prăvălia de mănuși și bandage

ce am avut-o în Sibiiu, strada Cisanădiei Nr. 57 mi-am mutat-o în localul din

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1
în colțul Promeradei Bretter — Casa Rumler.

Mulțumind tuturor pentru binevoitorul sprijin de până acum, rog a mă cerceta și în viitor, garantînd un serviciu bun și ieftin

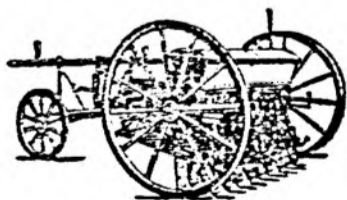
Ca toată stima **F. STOIBER.**

Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

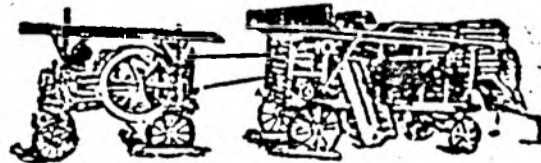
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko.

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătît cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma FRĂȚII GÖMÖRI sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mîna

Garnituri de îmblătît cu motor! distinsse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătît trimitem gratis un montaur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalații complete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spelele noastre, prin ceace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

O casă

cu boltă și mai multe odăi de locuit să află
de vânzare în Sibiu, Schlangengasse Nr. 15. 652 2-8

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru încheierea laptelui, chimic curat, întrece mult toate mijloacele de încheiere de până acum. Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de materii fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe înrebuinate prin conservarea cheagului obișnuit. Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzeturile cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun. O încercare ne convinge. Singura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la 653 1-

M. LINDEMANN, agentură
Czudyn (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela Lindemann Czudyn (Bucovina).

Ludovic Ferencz,

ERDITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment

noutățile

sunt chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salop. cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Kaglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articl de uniformă, după prescripțiile croitura cea mai nouă.

Marca de scutire „Anker“

Liniment. Capsici comp.,

(343 82-42) Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un loc de casă valorat de mult, care să folosește do mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl. C. 1'40 și C. 2.— să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga.
Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU
strada Măcelarilor Nr. 12.

Ilustrate cu porturi românești

precum și

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice o bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor. De aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul cel au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-l privește.

Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare Ferd. Zaller Sibiu—Nagyszeben

Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori undă. 483 21—

Se primesc și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție.

MULTE SCRISORI DE RECUNOȘTINȚĂ.

Noutățile de vară

au sosit în

Warenhaus

(magazinul de tot felul de mărfuri)

Grünberger

Prețurile mele
ieftine și fixe

precum și

bogata alegere
în haine cu gust

sunt cunoscute și recunoscute

de aceea e în interesul fiecăruia, ca să cumpere dela mine
ce are de lipsă

Cu toată stima

Warenhaus Grünberger

SIBIU, strada Cisnădiei

Beutură escelentă și eu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influințează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 350, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate apotecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă sîr răspîndesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop sîr ofere în deosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații sîr dau și comanda sîr primească la administrația FOII POPORULUI.

30,000 părechi

păpuți și ghete
se vînd cu preț redus

Toate în lume

se scumpesc!

pînea, carnea, chiria casei, — numai păpuții și chetole executate în atelierele lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie”

după cum se numește prăvălia lui se iefinesc

Pentru ce?

Pentru că această renumită prăvălie de încălzăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lîra păpuți buni și tralnici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu

Strada Oanei (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Dumineca deschis pînă la 10 ore înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM. 161 8—

Mobile moderne

în toate stilurile, cea mai solidă executare

pe lângă garanță recomandă

Emil Petruțiu

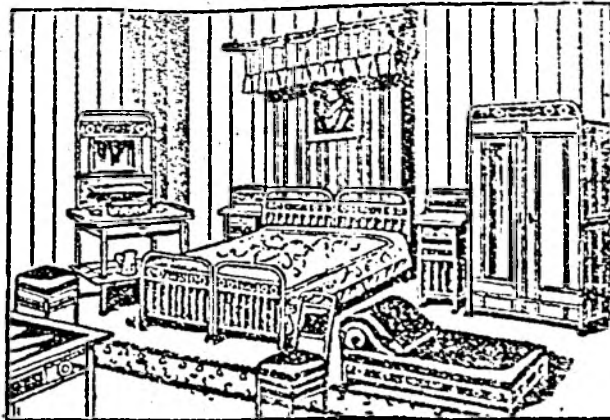
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărate.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi.

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și pînă la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și pînă la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton cătrănit pentru învălît, **Pânză de sîrmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de feruție apăsătoare în edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderne și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — pînă nu veți vizita prima linie aceasta nuro și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de eecoci.

581 11—

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 69—

REGISTRIERTE SCHUTZMARKE

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Frații Karczag în Budapesta.

La cea mai mare înaintare în prezent au ajuns

Locomobilele pentru păcură „EOS”

509 18—

(„Eos” Hochdruck-Viertakt-Rohölokomobil)

Cu informații și oferte gratuite servește cu plăcere reprezentantul

M. SCHÖNBERGER
SIBIU, Piața Hermann Nr. 8.

cari sunt patentate și au toate avantajile motoarelor Diesel.

Cea mai ieftină și mai sigură putere motrică. — Spese pentru o putere de cal pe oară numai 3 fileri. — Nici un aparat de aprins. — Ori-când și momentan gata de lucru. — Pentru îmblătît deosebit de porivit. — Condiții avantajoase de plată.